SOMMAREN 2012

Kullaliv

MÄNNISKOR, MAT & MILJÖ PÅ KULLAHALVÖN

FILOSOFEN I HAMNEN

HÖGANÄS-MALIBU

BYGDENS HJÄLTAR

JANS MJUKA TRÄDGÅRD

KAFFE MED DOPP

Kullaliv

ADRESS
Bruksgatan 7
263 39 Höganäs
kullaliv.se
E-post: info@kullaliv.se

REDAKTÖRER
Liselotte Fritz, 0709-92 65 88
Susanne Ravani, 0737-32 58 85

WEBSIDA
www.kullaliv.se

ANNONSER
info@kullaliv.se
0709-92 65 88 & 0737-32 58 85

MEDVERKANDE FOTOGRAFER
Lars Owesson, Li Fernstedt,
Anna Andersson, Frederic Täckström

MEDVERKANDE SKRIBENTER
Anna Dahlberg-Zapparata, Peter Nyström,
Mia Rydén, Annelie Sjöborg, Carina Waern,
Liselotte Fritz, Susanne Ravani

GRAFISK FORMGIVNING & PRODUKTION
Sven Eighteen

TRYCK
Ljungbergs Tryckeri, Klippan

PAPPER
Amber Graphic från Artic Paper, FSC-märkt

Kullaliv produceras i samarbete med Höganäs kommun och delfinansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, i form av projektstöd från Leader Skåne Nordväst Södra.

Kullaliv delas ut till samtliga drygt 12 000 hushåll i Höganäs kommun och finns även på kaféer, gårdsbutiker, museer, gallerier, restauranger, hotell och B&B i Kullabygden, samt på turistbyråer runt om i Skåne och på utvalda platser i Malmö, Stockholm och Köpenhamn.

Sommargalen

Alla kommer till Kullahalvön i sommar. Artisterna Maria Möller och Mikael Samuelson medverkar i årets upplaga av Musik i kullabygden. Mats Pehrson och fyra konstnärskollegor bosatta i New York flyger in och visar sina verk på Krapperups konsthall. Inger Hodgson från Malibu, Kalifornien håller kurs i sightsizeteknik i det gamla stadshotellet på Höganäs Övre. Vid Brunnby kyrka står brudparen i kö för att vigas medan vinbaren på Rusthållargården fylls på och strömmen av turister ner mot Nimis når oanade höjder.

Det är lätt att ryckas med. Att bli sommargalen och vilja hinna med allt som händer i bygden: festivaler, utställningar, cirkus, gatuteater. Vad ska man välja i det stora utbudet? I vårt fullspäckade sommarnummer ger vi dig lite hjälp – att hitta ditt favoritkafé, bästa loppisen, roligaste lekplatsen och lugnaste hamnen att lägga till i.

Vill du hellre ta det lugnt i en solstol hemma i trädgården kan du läsa om Tulsa Jansson, snart aktuell med en bok om praktisk filosofi. Du kan också begrunda Jan Juhlins tankar om trädgård och möta idealisterna som ser till att möllor och bygdegårdar fortsätter att hålla öppet i sommar. Ett spännande möte får du även med Håkan Ward i Eleshult – Sveriges största producent av savoykål och bondbönor.

Och blir du sugen på mat är det bara att vända blad och lära dig hur man grillar piggvar och rör ihop en läcker fläder- och champagnegranité.

Kullaliv önskar dig en riktigt härlig sommar!
Susanne Ravani & Liselotte Fritz

Kullabygden

— "The Kulla District" with Kullaberg — "The Kulla Hills" — is it necessary to give any further description of that legendary, lovely country-side?

Certainly not. But ... when the giant of the popular tradition once in the hoary antiquity tried his strength on the primeval blocks of stone, throwing them to the right and to the left out over the lowland of Skåne, the south province of Sweden, a mighty rock landed where Kullaberg now lies in elevated majesty, on three sides surrounded by crystalline, coral-green salt water.

It was a lucky "cast of the dice", for now the region in the north-west of Skåne became not only a romantic idyll — from now on the scenery also got a touch of dramatic vividness, which all together lends Kullabygden its peculiar, varying charm.

But les us leave the saga — for a true story ...

Say, have you awaked one morning to see the rocks glowing in the sun among the bluish-green, pine-like heads of the trees? Then you may have said: it must be the summits of the Dolomite Alps at sunrise. No, it may as well have been Kullaberg!

Have you had breakfast in the cool dining-room, your eyes enjoying the blue, glassy sea close below you and the gleaming haze in the distance? Then you have thought: the Mediterranean ... Yes, or else the Sound or Skälderviken, viewed from Kullen!

And have you been trembling before foaming white waves which are wrestling with the seaside rocks in a tremendous duel? Was it perhaps once on the shore of the Hebrides? Yes, or at Ransvik, the watering-place at Mölle!

Further, just imagine: you are resting at the seaside in a garden, shining with flowers, following with your eyes the vessels which are gliding to and fro upon the quiet, sunglittering water, half hidden in veils of haze. Is that your siesta in the Japanese Garden near Cairo? It might have been so, but you will have the same agreeable peace with us at Viken on the Sound!

When you are drowsing on the sandy, white shore, seeing your soul reflected in the azure celestial globe, then you are lost in dreams about beaches which you have read about or perhaps visited. Rügen, Lugano, Miami? If you will realize your dreams you can do it at Strandbaden, Nyhamnsläge and Viken. At Mölle and Arild you can also broil in the sun on the rocks which have been scrubbed clean by the sea since thousands of years.

Do you prefer fishing at Kullanäs, where the light-house of Kullen, which is the highest situated in Sweden, crowns the hill, or behold the calm of existence through the meshes of the nets at a little fishing-village — Arild, Lerberget, Svanshall —, then you will have the same advantages as in Normandy, Biscay or on Sicily but at lower cost. And so you will be spared many days of travel and gain more days of rest out of the precious vacations ...

Would you enjoy **that** fairy-tale? Then be heartily welcomed to

KULLABYGDEN

I det soliga MÖLLE badar man från klipphällar, på mal eller i bassäng — den senare nyanlagd invid stranden, omgiven av sand och livligt anlitad av både barn och vuxna.

MÖLLE har långvåga förbindelser bickedes — när turistbåtarna lägger till i hamnen utvecklas här ett rörligt folkliv med internationell anstrykning.

Eric Ax-Täckström

I slutet av 1950-talet gav Kullens turistförening ut denna broschyr som producerades av konstnären och möllebon Eric Ax-Täckström (1911-1992).

Eskilstunafödde Ax-Täckström intresserade sig tidigt för konst, fotografi och film. Under 1940-talet var han anställd på Höganäsbolagets reklamavdelning och bosatte sig då i Mölle där han själv ritade sin bostad med egen biosalong. Eric Ax-Täckström var en hängiven fotograf och filmare. Under 1930-talet gjorde han bland annat en instruktionsfilm för ljudfilm och experimenterade senare med luktfilm. Som formgivare och copywriter anlitades han bland annat av Kullens turistförening och Grand Hotell i Mölle. Men framför allt var han konstnär och målade gärna naturmotiv i olja.

Innehåll

6
Kullakultur
Inger Hodgson ställer ut porträtt, New York kommer till Krapperup och scenografen Torulf Wetterrot bereder sig på strapatsteater.

18
Filosofen i hamnen
Tulsa Jansson lämnade Stockholm för Kullabygden. Nu vill hon frälsa Sverige med filosofi.

26
Kafétur i Kullabygden
En fika är aldrig fel, speciellt inte en solig sommardag. Följ med på Kullalivs personliga guide till bygdens kaféer och hitta din egen favorit.

40
Bland sparris & svartkål
Håkan Ward i Eleshult är Sveriges största producent av savoykål och bondbönor. Möt bonden som vet vad krögarna vill ha och specialiserar sig på udda grönsaker.

46
Bygdens hjältar
De finns överallt, förenas av ett engagemang för andra människor och brinner för det de gör. Svenskarnas ideella arbete är större än någonsin.

56
Med piggvar på grillen
Kullaliv grillar havskräftor och fina fiskar från Skälderviken, vi njuter av bygdens överflöd och dukar upp till fest under ett gammalt päronträd på Övre.

66
Kullaguide
Vad finns att göra med barnen? Vad händer på gallerierna och var gör jag de bästa loppisfynden? Kullaliv har guiden till sommarupplevelserna.

76
Kalendariet
Sillkvällar, cirkus, stadsvandringar, gatuteater och medeltidsdagar. I kalendariet hittar du sommarens bästa evenemangstips.

82
Kullalivs krönika
Strindberg flyr ett dimmigt Höganäs, sjömän drar historier på krogen och gruvungar minns bad med tvivelaktiga simdynor. Havet har huvudrollen i Carina Waerns krönika.

LJUSETS MAGI I NYA BILDER

Fotograf Frederic Täckström ställer ut ett 50-tal bilder på Galleri Möllegården i sommar. Intresset för att fotografera naturen på Kullaberg väcktes när han återvände till sin hembygd och bosatte sig i Mölle för sju år sedan. Sedan dess har han fortsatt att fotografera och blivit allt mer fascinerad av ljuset på Kullaberg.

– Landet, berget, molnen och solens ljus skiftar oerhört mycket från dag till dag. Jag vill gärna visa vad jag sett och också visa lite av mig själv, säger Frederic Täckström, som ställer ut för femte året i rad.

Utställningen pågår 4-17 augusti

Akvareller i Hoddan

Skulpturen *Sjöjungfrurna* vid Kvickbadet är ett verk av Robert Nilsson (1894–1980). Den kände skulptören bodde och verkade en stor del av sitt liv i Lerberget. Förutom att vara skicklig skulptör målade han gärna akvarell och tyckte mycket om att fånga sin omgivning. Hans barnbarn Mats-Nils Nilsson har gått igenom farfars samling med akvareller, gjort ett urval och ställer nu ut ett 20-tal målningar med motiv från Lerberget i Galleri Hoddan.

– Det är en fin känsla i dem. Det är roligt att folk kan ha glädje av akvarellerna istället för att de ligger nedpackade, säger Mats-Nils Nilsson.

Under utställningen kommer man även att kunna se fotografier av Robert Nilsson – ögonblicksskildringar av det gamla Lerberget.

Utställningen i Galleri Hoddan pågår den 6–12 juli.

Galleri Thofelt visar konst hela sommaren

Ulla-Britt Thofelt har haft två julutställningar i sin lokal på Lerbergsvägen i Höganäs. Nu öppnar hon galleriet för första gången på sommaren och har bjudit in konstnärerna Tomas Anagrius, Ulf Eklund, Paula Fohlin, Christer Svanberg, Gunilla Petersson och Mona Öjemark. Alla är medlemmar i Konstnärsklubben Anno 2008.

– De arbetar i olika tekniker: olja, keramik, grafik, textil och skulptur. Det blir en spännande utställning med många olika uttryck, säger Ulla-Britt Thofelt.

På bilden nedan syns *Nytt perspektiv*, bildväv av Gunilla Petersson.

Vernissage den 7 juli sedan öppet alla dagar 16–19 fram till den 5 augusti.

Skärets konsthall får nytt innehåll

I sommar avslutar Gunhild Stensmyr sina tio år som konsthallschef i Skäret med samlingsutställningen Klang och Jubel. Men konsthallen, som varit en välkommen injektion i Kullabygdens konstliv, kommer att leva kvar:

– Umeå Konsthögskola har fått första chansen. De kan använda konsthallen till olika projekt och utställningar. Lokalen passar också alldeles utmärkt att bo i för stipendiater.

Gunhild Stensmyr konstaterar att det varit tio fantastiskt roliga år.

– Konsthallen har verkligen behövts. Det finns mycket medelmåttig konst i Skåne och är tyvärr sällsynt med spjutspets. Så det finns utrymme för många fler riktigt bra konsthallar och gallerier.

Klang och Jubel pågår fram till 19 augusti.

Kullabergsguiderna kvalitetsmärkta

Kullabergsguidernas arrangemang tumlarsafari och grottvandring fick nyligen ekoturismmärkningen Naturens bästa. Kullabergsguiderna är därmed en av fyra naturresearrangörer i Skåne, som lever upp till de höga kvalitetskraven.

– Det är mycket roligt eftersom det är höga krav som ställs. Det visar att det vi gör, gör vi bra och på ett hållbart sätt, säger Jacob Schenström på Kullabergsguiderna.

För att få kvalitetsmärkningen måste arrangemanget leva upp till sex grundprinciper som avsändaren Svenska Ekoturismföreningen har ställt upp. Det handlar bland att om miljöanpassa hela verksamheten, stödja naturskydd i olika former och se till att arrangemanget sliter så lite som möjligt på naturen.

– När det gäller vår tumlarsafari ställs det till exempel krav på förarens utbildning, bullernivån och val av bottenfärg. Vi måste förstås se till att vi stör tumlarna så lite som möjligt och följa den internationella valåskådningens riktlinjer, berättar Jakob Schenström.

Vad innebär kvalitetsmärkningen för er?

– Vi hoppas förstås att folk ska uppmärksamma det och boka turer hos oss. Men framför allt är det en kvalitetsstämpel som vi är stolta över.

Läs mer: naturensbasta.se och kullabergsguiderna.se

INTERNATIONELL GATUTEATER I HÖGANÄS OCH MÖLLE

För nionde året arrangerar Dunkers Kulturhus och Helsingör Teater den internationella gatuteaterfestivalen Passage i de båda städerna vid Sundet. Festivalens fokus är att skapa intima, konstnärliga möten – både mitt i centrum och i mindre bostadsområden. I år växer festivalen geografiskt genom samarbete med flera nordvästskånska kommuner. Den 1 och 8 augusti bjuds det på spännande gatuteater i Höganäs och Mölle av de spanska grupperna Trapa och Fadunito.

I Trapas föreställning *Panxuts* möter publiken tre flyttkarlar med tungt bagage. *Den stora familjen* heter Fadunitos föreställning, som handlar om en mamma och hennes tre bångstyriga barn.

Gatuteaterfestivalen invigs med en explosiv cocktail av nycirkus och musik i Helsingör den 31 juli.

Läs mer på: passagefestival.nu

Höganäs – Malibu

Inger Hodgson delar sitt liv mellan Kalifornien och Kullabygden. I sommar ställer hon och hennes elever ut porträtt i Mölle stationshus.

– Jag hade fått flera stora uppdrag och var på jakt efter en ateljé. Här fann jag ett fantastiskt norrljus. Det är konstant och det viktigaste när man målar, berättar Inger Hodgson, lite lätt jetlagad efter resan från andra hemorten Malibu i Kalifornien.

Hon har sin ateljé högst upp i det gamla Stadshotellet på Höganäs övre. När hon flyttade in för sexton år sedan började hon med att iordningställa två rum på den enorma vinden som då var helt oinredd. Resten har stått orört sedan dess. Märken efter väggar och kaminer berättar om små rum där de hotellanställda bodde en gång i tiden. Nu är golvet fullt av målningar, som står lutade mot väggarna.

För sju år sedan startade Inger sommarkurser i sin ateljé. Eleverna återkommer år efter år för att fördjupa sina kunskaper inom porträttmåleriet. Den teknik Inger lär ut heter sightsize. Modellen placeras i en fåtölj nära takfönstret med staffliet bredvid. Konstnären markerar en plats på ett gott avstånd från modellen, studerar henne och går fram och målar vad hon ser.

– Vi är i konstant rörelse, går hela tiden fram och tillbaka och jämför proportionerna. Min lärare Charles Cecil i Florens rekommenderar inte att måla mindre än ”life size” – då förminskar man personligheten.

– Porträttmåleriet är en hyllning till individen. I England har det alltid varit stort. I Sverige verkar det som att intresset håller på att vakna till liv igen. Ett tecken är att det finns fler lärare, som lär ut sightsizetekniken nu.

Inger Hodgson är barnbarn till Olof Arnberg, grundare av korsettfabriken med samma namn i Höganäs 1893. Hon lekte där som barn, minns parkettgolvet inne i fabriken där sömmerskorna satt och sydde gördlar och korseletter. Själv fick hon korsetter uppsydda till sina dockor. Hon tar fram och visar ett inramat fotografi på de vackra tegelbyggnaderna och villan med den magiska trädgården, som låg vid Storgatan.

– Det var tråkigt att allt revs. När kommunen utlyste en tävling om utsmyckning av Arnbergs plats ritade jag ett förslag – tre ”life size”-korsetter i brons, som det sprutade vatten ur. Skulpturen skulle hetat *De tre gracerna* och påminna om de namn Arnberg gav sina korsetter under olika tidperioder. En elegant motvikt mot det tunga – gruvan och leran, som Höganäs ofta förknippas med. Men det var ett annat bidrag som vann.

Inger är uppväxt i Helsingborg, men tillbringade alla sina somrar ute hos mormor och morfar i Strandbaden. Efter att ha utbildat sig vid universitetet i Göteborg träffade hon sin amerikanske man och hamnade så småningom i Venice Beach, Los Angeles i slutet av 1960-talet. Familjen växte och Inger ville gärna ha porträtt målade av sina barn.

– På den tiden var pengar fult, man skulle byta sig till allt. Jag kom ihåg att mina mostrar hade gjort fina porträtt i kol, krita och pastell och anmälde mig till en

VI SKAPAR VÄRDEN TILLSAMMANS I HÖGANÄS

Som regional bank tar vi aktiv del i det lokala samhället och stöttar människor och verksamheter som finns här. För att lyckas måste vi vara affärsmässiga och skapa värden tillsammans med våra kunder. Det gör det möjligt att ge tillbaka till det lokala samhället, vilket ligger i en sparbanks grundidé. Det finns mycket att vinna på det – inte bara för dig.

Välkommen till Sparbanken Öresund i Höganäs!

SPARBANKEN ÖRESUND

PLISSÉ EXPERTEN

SOLSKYDD MED FUNKTIONELL OCH STILREN DESIGN.

Ett vackert alternativ till rullgardin och persienn.
Optimalt solskydd för fönster och inglasade balkonger.

UTSIKTEN FÖR EN LYCKAD KONFERENS I HÖGANÄS HAR ALDRIG VARIT BÄTTRE.

En konferens måste inte innebära långa resor, dyra övernattningar, arbetsbortfall och kosta skjortan.

Och lösningen finns närmare än du tror. I din absoluta närhet faktiskt: dagkonferera på Bryggan vid nya hamnpromenaden i Höganäs – ett prisvärt, effektivt och miljövänligt alternativ. Och så gott sen!

Starta dagen med en stärkande kopp kaffe och macka, konferera i lugn och ro, njut en god lunch i restaurangen en trappa ned, pausa arbetet med fika på balkongen på eftermiddagen. Observera utsikten!

I lokalerna, som har plats för 50 deltagare, finns förstås trådlöst internet, pc-kanon, blädderblock etc etc. Naturligtvis står frukt och vatten framdukat hela dagen.

Förhoppningsvis har vi vid det här laget lyckats få dig som ansvarar för företagets konferensplanering också att utbrista i ett "Bravo!". Då ringer du 042-340 360 så berättar vi mer.

Varmt välkommen!

BRYGGAN
BAR I RESTAURANG I KONFERENS

Hej Mor!
Här är det toppen!
Hänger på Våffelstugan
i Nyhamnsläges hamn!
Här finns de största
och godaste våfflorna.
Idag blev det en Fransk.
Ses snart! Kram Sven
P.S. Öppet alla dagar 11–18. D.S

kvällskurs. Jag målade min son Hannibal och det blev så bra, så porträttlikt att jag insåg att jag skulle ägna mig åt måleriet.

Inger vidareutbildade sig vid olika skolor i Kalifornien, i Paris och vid Studio Cecil-Graves i Florens. I mitten av 1990-talet fick hon allt fler uppdrag och började ställa ut sina porträtt på olika gallerier. I Sverige kom beställningarna bland annat från skånska slott och säterier. Ett trettiotal av porträtten kommer att visas i Mölle stationshus när hon och hennes elever ställer ut i juli.

Sedan många år tillbaka delar Inger sitt liv mellan Malibu – där hon har sina fem barn – och Höganäs. Den mörka tiden i Sverige söker hon ljuset och hittar det i Malibu.

– Det tar mycket energi att bo på två platser. Men Höganäs och Strandbaden är hemma för mig. Jag skulle inte må bra om jag inte fick vara här.

– Liselotte Fritz

Utställningen i Mölle Stationshus pågår 14–20 juli. Porträttmålning på plats hela veckan 11–19.

Ett nymålat porträtt i Inger Hodgsons ateljé. Ovanför syns masker som eleverna ibland övar sig att teckna av. Till höger Ingers Fayoum-porträtt – en modern variant av de kända målningar från 100–300 efter Kristus som hittades i egyptiska Fayoum. Tavlorna målades med pigmenterat bivax på träpanna och fästes vid den avlidnes mumie.

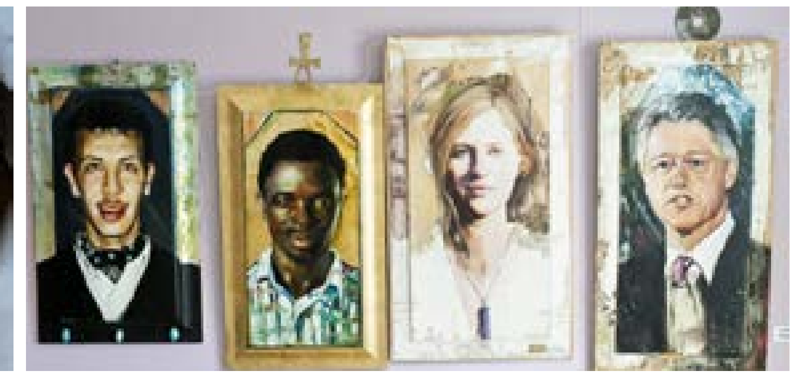

Sociala dokument från NY

Fem svenska konstnärer – alla bosatta i New York – ställer ut på Krapperups konsthall i juli. En av dem är **Mats Pehrson**.

– Antingen blir man förälskad eller åker härifrån. Jag började som Andy Warhol och Jasper Johns med att dekorera skyltfönster på varuhus, berättar Mats Pehrson på telefon från New York, som varit hans hemstad sedan 1986.

Han har nyligen haft en uppskattad utställning på Volta Art Fair New York och ställer regelbundet ut i Stockholm. Utställningen på Krapperup blir hans första i Skåne. Här kommer han att visa ett urval av bilder skapade de senaste fyra-fem åren. Många av bilderna föreställer gatulivet i New York och är gjorda i en speciell teknik som kombinerar foto och målning.

– Jag ser mina bilder som en social dokumentation av vardagslivet. Den sociala dimensionen finns hela tiden i botten även om den är subtil. Betraktaren kan välja att se den och tänka på den. Jag vill väcka emotioner med mina bilder. Känner betraktaren ingenting har jag misslyckats.

I sina senaste bildsviter *Contemplation* och *Inseparable Companion* har Mats Pehrson skalat bort miljöerna och koncentrerar sig istället på människor och skuggor. Motiven hittar han ofta utanför sitt studiofönster i Wall Street-kvarteren.

– Våra liv präglas idag av turbulens och ovisshet inte minst ekonomiskt. Mina bilder från New York speglar den globala verkligheten, men man kan associera till andra städer, urbana människor var som helst i världen. Det jag försöker förmedla och spegla är alienationen i det urbana livet. Det är ett återkommande tema i det jag gör och kommer att synas på utställningen.

Utställningen på Krapperups konsthall öppnar den 14 juli och pågår till 19 augusti. Utställare är förutom Mats Pehrson, Hans Frode, Tokiko Frode, Anders Knutsson, och Peter Åström.

BostadsRo

Bygg- & Inredningshjälp
för dig som vill njuta
av lediga dagar

kontakt@bostadsro.se | 042-600 50 55 | www.bostadsro.se

destil
form & landskapsarkitektur

Design och projektering av utemiljö, allt
från radhustäppan till parker och torg.

0701-468808 | www.destil.se | info@destil.se
Magasin 36
Besöksadress: Bruksgatan 36, 26339 Höganäs
Adress: Sälgränd 6, 26377 Mölle

Foto Jörgen Schwartzkopf

Butik, gruvbio, gruvhistoria och dinosauriespår,
Höganäs historia, keramik, konsthall och galleri,
mysiga sommarträdgårdar och mycket mer.

Höganäs Museum
och Konsthall

Polhemsgatan 1, 263 37 Höganäs. Tel 042-34 13 35
Öppet tisdag-söndag 13-17
hoganas.museum@telia.com www.hoganasmuseum.se

LÄS

HÖGANÄS BIBLIOTEK

KOPPLA UPP • LADDA NER
& KOPPLA AV PÅ NÅGOT
AV VÅRA SEX BIBLIOTEK

PÅ TILLGÅNG
TILL TVÅ MILJONER
MEDIA MED LÅNEKORT
HOS BIBLIOTEK SKÅNE
NORDVÄST.
VÄLKOMMEN!

HÖGANÄS • JONSTORP • LERBERGET • VIKEN
NYHAMNSLÄGE • HÖGANÄS • BJUVSTORP

WWW.BIBLIOTEKSNV.SE

HÖGANÄS KOMMUN

Sillkvällar och spaka själv på Höganäs flygplats

Den stora branden i maj var ett hårt slag mot Höganäs flygplats, men Nordvästra Skånes Flygklubb reste sig snabbt ur askan och är igång med verksamheten som vanligt.

I sommar kör klubben sillkvällar varje tisdag klockan 18. Då bjuds det på sill, stekt i senap och majonnäs, serverad på rågbröd med rödlök, persilja och hovmästarsås. Och en kall öl till.

– Alla som känner till det är välkomna hit, säger Åke Karlsson, ordförande i flygklubben.

Fina sommarkvällar drar evenemanget folk från hela södra Sverige, Danmark och norra Tyskland.

– Vi är rätt ensamma om att ha ett gräsfält idag. Vi har bra service och hjälper till att tanka. Dessutom har vi 17 sängplatser i vår klubblokal och lånar ut cyklar gratis. Vi brukar ta emot cirka 350 personer varje sommar som gärna turistar i bygden.

I slutet av augusti och i mitten av september blir det spaka-själv-dagar för den som är intresserad av att ta flygcertifikat. I oktober drar kurserna igång. Det finns två certifikat att välja mellan – privatflygarcertifikat (PPL) och ultralätt (UL-B).

Läs mer på nsf.se

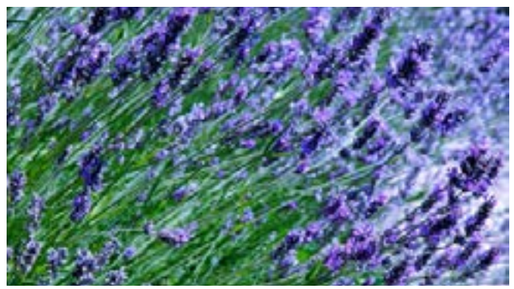

Linolja och lavendel samsas med matmarknaden

Den uppskattade byggnadsvårds- och trädgårdsmarknaden Linolja och lavendel återkommer till Sundstorget den 7 juli. I år delar utställarna torget med matmarknaden.

– Marcus som håller i Kullabondens marknad har samma tankar om närproducerat och kvalitet som vi. Det passar bra att vi delar på utrymmet, säger Fredrika Ramsay, på Kullabygdens byggnadsvård, som arrangerar Linolja och lavendel i samarbete med Kullabondens marknad.

Ställer ut gör bland annat Dennis Nyström Träsnickeri, Thelins Antikvitetshandel, Tommy Delsinger Antikviteter och Jan Forsberg som säljer gamla beslag.

Stumfilmskväll på Bibliotekstorget

Förra besöket blev en liten succé. I sommar återkommer den resande Stumfilmsbiografen. Ur den röda brandbilen årgång 1969 plockar man fram filmer, stolar, ljud- och ljusutrustning och instrument. Stumfilmsprogrammet ackompanjeras på piano av Tobias Rank och viola av Gunthard Stefan.

Programmet: **Steamboat Willie and other films of Mickey Mouse** (1928) – Walt Disney/Ub Iwerks · **Easy Street** (1917) – Charlie Chaplin · **Entr'acte** (1924) – Rene Clair · **Das Bleichgesicht** (1922) - Buster Keaton. Arrangör är Schöne & Görmansson.

22 juli kl 21 fri entré

Strapatsteater på Kullaberg

Den 11 juli är det premiär för Stormen – årets föreställning av Sommarteater på Krapperup. Den här gången är det bäddat för ett rejält möte med naturens krafter.

foto: Lars Owesson

Torulf Wetterrot, Sommarteaterns rutinerade scenograf.

Det blåser ordentligt på Kullaberg när scenograf Torulf Wetterot visar vägen till platsen där den första akten av Stormen ska spelas. I år sätter Martha Vestin, eldsjälen bakom Sommarteater på Krapperup, upp Shakespeares sista och kanske mest omtalade pjäs. Stormen handlar om Prospero som blir utkastad från sitt hertigdöme och satt i en oduglig båt tillsammans med sin dotter för att dö, men räddar sig iland på en ö. Pjäsen börjar med ett skeppsbrott när Prospero med hjälp av sina magiska krafter ställt till med ett stormoväder.

Efter mycket letande har Torulf Wetterrot tillsammans med regissören Marta Vestin, producenten Michael Mania och i samråd med naturreservatets platschef Daniel Åberg hittat den mest passande spelplatsen väster om fyren. Utsikten mot klippblock och havet är lika tidlös som dramatisk. Platsen ligger något skyddad mot vindarna som gärna sveper in. Väderstrecket gör att skådespelarnas röster går fram bra. Dessutom finns några lämpliga stenformationer att bygga upp en liten scen bredvid.

– När man gör scenografi utomhus arbetar man med naturen. Jag brukar säga att nittio procent finns och tio procent är tillägg, säger Torulf.

Den här gången är scenografin extra sparsam. Torulf har ritat ett skepp i liten skala som kommer att användas för att gestalta skeppsbrottet. Han har också ritat Prosperos hus, som tillverkats av sälg, pil och störar. Som scenograf bygger han också gradänger för publiken att sitta på.

Med sex sommarföreställningar bakom sig är han van vid alla utmaningar som utomhusteater ställer ensemblen inför. Att få scenljus till denna otillgängliga spelplats är inte okomplicerat. För att publiken ska ha tillgång till toaletter krävs att pausen förläggs till parkeringsplatsen och att man skiftar spelplats i andra akten. En helt ny utmaning är att följa de regler och restriktioner som finns i ett naturreservat.

– Vi måste bygga så lätt som möjligt. Gradängerna får inte täcka marken hur länge som helst. Tre dagar i veckan måste de lyftas och lufta gräset.

En stor grupp vandrare kommer gående nedanför spelplatsen.

– Det där är ju också en utmaning. Men det går inte att stänga av vägarna här. Vi kommer att ha publikvärdar som talar om att det spelas teater.

Den största utmaningen av alla måste ändå vara vädret.

– Vi brukar ha tur. Och när det går bra får man belöningen. Då är det värt allt arbete.

–Liselotte Fritz

filosofen

TEXT LISELOTTE FRITZ
FOTO LARS OWESSON

För tio år sedan lämnade Tulsa Jansson Stockholm för Kullabygden. Hon har bytt yrke, miljö och inriktning åtskilliga gånger i livet. Nu ska hon frälsa hela Sverige med filosofi.

En sommardag för tolv år sen cyklade Tulsa Jansson förbi ett tegelhus i Höganäs hamn. Huset som var till salu hade tidigare varit köttbesiktningslokal. Det fanns varken rinnande vatten eller el i huset. Men hon blev förtjust och ringde sin man.

Tulsa arbetade då på SE-bankens avdelning för international merchant banking i Stockholm med att matcha kundernas behov av internationella affärssystem. Hon hade nyligen fått diagnosen utmattningsdepression. Hennes man Björn, som var egen företagare i reklambranschen, hade också stressymptomen. De hade på allvar börjat fundera vad de ville göra med sina liv, vad som var viktigt och vårt att vårda. Ett alternativ var att flytta till ett hemman de ägde utanför Sollefteå. De hade en idé om att leva lantligt och enkelt och vara självförsörjande. Men ljuset, klimatet och landskapet i Skåne lockade mer.

När Tulsa ringde Björn den där sommardagen frågade han om det gick att bo permanent i huset. Sen gav han tummen upp.

– Han var där i tankarna också. Det var ballt – ett nytt äventyr som började, en resa vi inte visste så mycket om, berättar Tulsa och bjuder på kaffe i sin stöksnygga trädgård där buxbom och vildvin samsas med cyklar, katter och studsmatta.

Första tiden efter flytten – sönerna Ivar och Knut, ett och fyra år, följde också med – kunde hon fortsätta på SE-banken i Helsingborg. När familjen landat mer i den nya tillvaron bestämde sig Tulsa och hennes man, inspirerade av resor till Spanien och Frankrike, för att börja importera och sälja skiffer. På sju år har deras företag lyckats få många svenskar att tänka nytt i valet av tak- och fasadmaterial. När den kände arkitekten Gert Wingårdh fick uppdraget att rita radhus i Mariastaden i Helsingborg blev det skiffer på fasaderna.

Som medlem i Sveriges Stenindustriförbund har Tulsa suttit på möte i Madrid och diskuterat skifferstandardiseringar. Hon har också hunnit engagera sig i kommunalpolitiken, som ett av två språkrör för miljöpartiet.

– Jag gör många saker, men de flesta gör jag här eller där eller här.

Tulsa pekar över tomten och ser nöjd ut:

– Det är otroligt lyxigt. Det liv jag lever nu uppfyller och överträffar alla förhoppningar jag har haft om det goda livet.

Under vintern och våren har en ny byggnad vuxit upp i trädgårdens ena hörn. På bottenvåningen huserar skifferföretaget. En trappa upp, med Sundet och Danmark utanför fönstret, har Tulsa sin arbetsplats.

FÖR ETT ÅR SEDAN visste inte många svenskar vad en filosofisk praktiker är. När Tulsa tog initiativet till att starta Svenska Sällskapet för Filosofisk Praxis blev det ändring på det. Som ordförande för den nya föreningen intervjuades hon i flera dagstidningar och magasin. Efter artiklarna hörde bokförläggaren Dorotea Bromberg av sig och undrade om Tulsa kunde skriva en bok i ämnet.

– Ända sedan jag var barn har jag hållit på med frågor om identitet och funderat mycket på livet. Under perioder när jag varit förtvivlad och ledsen hittade jag tröst i filosofin, vilket jag inte gjorde inom psykoterapin eller religionen. Filosofin fyllde ett behov hos mig men jag såg också att den kunde var en hjälp för flera saker i vårt samhälle.

Boken *Platon inte prozac* skriven av filosofiprofessorn Lou Marinoff i New York i början av 2000-talet var en stark läsupplevelse. Och en av anledningarna till att hon började läsa praktisk filosofi vid Lunds universitet. Under ett och ett halvt år pendlade hon till Oslo för att vidareutbilda sig i filosofisk praxis. I Norge, Danmark, Holland, Frankrike, England och USA har man länge insett värdet av att plocka in filosofin som ett redskap i samhället. En filosofisk praktiker kan leda samtal och diskussioner om mål, mening och värderingar på skolor, arbetsplatser och fängelser. Men också möta enskilda som av olika anledningar har behov av att diskutera existentiella frågor.

Livets gatuskyltar
Tulsa har själv gjort alla illustrationer i sin bok.

Livets gatuskyltar

Tulsa har en mottagning i Helsingborg och en i Stockholm där hon tar emot personer för enskilda samtal. I veckan som gick träffade hon en kvinna som behövde hjälp att gå vidare i sin sorg.

– Vem är jag nu? Vad ger mig mening? Vad är värdefullt? Det handlar om att formulera sitt dilemma i en fråga för att sätta igång en process. Vi arbetar utifrån tesen att alla människor har en massa kunskap och visdom som hon inte har formulerat ännu och kanske inte heller har ett språk för. Vi ska inte ge några svar. Vi ställer frågor som gör att personen kan svara själv. Men det är inget man löser på en timma.

Tulsa ser sig själv som missionär och vill sprida filosofin och filosoferandet i hela samhället – till arbetsplatser, bibliotek, kulturinstitutioner, sjukhus och skolor. När de gäller barn och unga har hon stöd av Unesco – FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur. Organisationen menar att filosofiska dialoger är ett verktyg för kritiskt tänkande som motverkar extremism och segregation och främjar den demokratiska processen

Tulsas mål är att arbeta med barn och ungdomar i framtiden. Hon har redan haft workshops på Kullagymnasiet, där man bland annat diskuterade frågor som: Hur formas identitet? Hur definierar man ett land?

– I en filosofisk undersökning handlar det inte om att positionera sig och att ha åsikter utan om att kunna lyssna på andra utan fördomar, kunna bygga vidare på andras idéer, hitta argument för en åsikt, lära sig att fråga, kommentera och reflektera. Många ungdomar tycker att samhällskunskap och politik är supertrist. Genom att arbeta med filosofiska diskussioner blir de engagerade, förstår att samhället angår dem och att de själva har en uppgift.

– Inom filosofin kan vi diskutera de stora livsfrågorna: vad gör jag med mitt liv, hur bör jag vara och agera ihop med andra. Jag lär mig att tänka kritiskt och ifrågasätta mina egna handlingar för att kunna leva ett mer ansvarsfullt liv.

Tulsas starka tro på att filosofin kan påverka människor och strukturer har fått henne att uppvakta demokratiministern, museichefer, rektorer och sjukhusdirektörer. Hon har också knackat på Utbildningsradions dörr och hoppas snart få klartecken att göra ett tv-program om filosofisk praxis.

Många ungdomar tycker att samhällskunskap och politik är supertrist. Genom att arbeta med filosofiska diskussioner blir de engagerade, förstår att samhället angår dem och att de själva har en uppgift.

Min tes är att människor är mycket mer än de uttrycker. Försätts vi i ett läge av större komplexitet blir det ofta synligt att vi bär så förenklade bilder av oss själva.

– Jag blir lätt manisk när jag sätter igång något, men nu börjar jag lugna ner mig lite och tänker att folk får komma till mig.

YNGSTE SONEN IVAR springer genom trädgården och börjar hoppa studsmatta med kompisen Lukas. Tulsa skjuter upp sin halmhatt á la cowboy en bit högre på huvudet när vi talar om hennes bakgrund.

Att hon cyklade förbi det här huset i Höganäs var ingen slump. Tulsa har starka rötter i Kullabygden. Mormors mor startade Turisthotellet i Mölle. Mormor bor där fortfarande. Själv är Tulsa född i Lund men uppvuxen i Stockholm, med föräldrar som är akademiker.

– Mamma är intellektuell och har alltid gjort saker på sitt eget sätt. Hon kan vara svår ibland men också fantastiskt inspirerande.

Familjen bodde länge på ett studenthem omgivna av en salig blandning människor och ofta i kollektiv på somrar och vintrar. Föräldrarna gick tidigt skilda vägar. När Tulsa var 16 år omkom hennes syster Åsa i en bilolycka. Då hoppade hon av gymnasiet och inledde snart en karriär som fotomodell då hon under långa perioder var bosatt i Paris och Hamburg.

– Jag har mycket tankar om att jag ägnat flera år att vara snygg, ofarlig och servande. Modelljobbet är mytomspunnet, men inget jag skulle rekommendera någon. Jag skulle nog inte göra om det, jag hade valt att studera istället.

22 år gammal var hennes modellkarriär på väg nedåt. Hon fick chansen att testa tv-branschen, kastade sig in i den ”med ursinne” och prövade på alla möjliga yrken: sladdslav, studioman, scripta, programutvecklare, redigerare, manusskrivare, producent. När ett produktionsbolag snodde en programidé hon jobbat länge med tröttnade hon och började utbilda sig på konstskola med målet att bli industridesigner. På konstskolan blev hon upprörd när hon upptäckte att myten om konstnären som självlärd satt i väggarna och att alla konststudenter var individualister – fast på samma sätt.

– Jag blev så provocerad att jag satte på mig lackskor, poplinkappa och pärlörhängen.

– Min tes är att människor är mycket mer än de uttrycker. Försätts vi i ett läge av större komplexitet blir det ofta synligt att vi bär så förenklade bilder av oss själva. Man kan testa ett lite annat uttryck, en lite annan roll och se hur man blir bemött och om man själv blir annorlunda. Det finns så många poänger med att skifta perspektiv. Att peta hål på de förenklade bilderna är en stor drivkraft för mig.

Tulsa ser det som en fantastisk gåva att vara intresserad av så många saker i livet och kunna göra något åt det. Arbetet som filosofisk praktiker passar henne som hand i handske just för att det är så mångsidigt. Hon kan hålla föreläsningar, kurser, workshops, arbeta med barn, arrangera filosofiska samtal, ha enskilda samtal, forska, skriva.

– Det har varit roligt att hitta tillbaka till min dröm – att skriva och teckna. Men också att få beställning på texter. Det är fantastiskt kul.

En beställning kom från Jordbruksverket, som ville att hon till deras blogg skulle filosofera kring ämnet ”möjligheter på landsbygden”. Texten blev en uppgörelse med känslorna och tankarna efter flytten till Höganäs. Hon skriver bland annat:

”Det faktum att jag valt bort Stockholm för en småstad på landet gav upphov till många frågor: ”Men varför?!”, var den vanligaste. Nästan provocerade ställde olika människor oss denna fråga gång på gång i olika sammanhang. Lika upprörda över det faktum att vi valde bort Stockholm som över det faktum att vi aktivt valde landet. En svallvåg av fördomar om landsbygden blottades för mig och en grumlig föreställning som innebar att många inte trodde att man kunde arbeta och leva någon annanstans än i Stockholm, framträdde. ”

– Att flytta till London, Paris och New York är helt ok, men inte till en småstad i nordvästra Skåne. Det ger folk snurp i strupen. Det finns en extrem och omedveten inskränkthet i Stockholm som jag inte har upplevt i andra storstäder.

Just nu läser hon korrektur på boken som ska komma ut i höst. Den ska heta: *Du har svaren! Filosofi i vardagen?* Det kommer att bli en praktisk bok, väldigt hands on, med tillämpningar och exempel på hur filosofiska samtal kan se ut. Tulsa hoppas att boken ska bli ett redskap inte bara för filosofer och filosofiintresserade utan även för lärare, psykologer och läkare:

– När religionen förlorat i betydelse har livsfrågorna dirigerats över till psykoterapin och sjukvården. Vi har behov av andra typer av samtal idag – på alla platser i samhället, för att säkerställa att vi har sunda skäl och jobbar för en sund själ.

Tulsa Jansson medverkar i Filosofiska Rummet som sänds i P1 den 2 september kl 17.00.

Följ med på vår tur runt Kullabygden med kaffe & kaka som ledstjärna och upptäck vart du ska gå nästa gång fikasuget absolut måste tillfredställas.

På kafétur i Kullabygden

Den första boken om Harry Potter skrev J.K. Rowling på ett fik och nyligen har amerikanska forskare bevisat att den pratiga, lätt stökiga kafémiljön främjar kreativt tänkande och leder till bättre arbetsresultat. Så nu behöver vi inte längre känna att det bara är sockerbegäret som tvingar oss till närmaste konditori. Att dricka kaffe tillsammans har blivit en oumbärlig del av livet och varje håla med självaktning har minst ett kafé med espressomaskin och nybakta lockelser.

TEXT SUSANNE RAVANI
FOTO LI FERNSTEDT

Malvagården

STRAX UTANFÖR HÖGANÄS åt Väsby till ligger Malvagården, en klassisk skånsk gård med historia från 1600-talet. I en av längorna serverar Eva Johansson och Lotta Liljeblad smörgåsar och frasigt nygräddade våfflor med jordgubbssylt och grädde. Hit kommer en hel del grupper på busstur genom Kullabygden och det är inget ställe för första romantiska träffen direkt. Men så här års kan man även sitta ute i trädgården bland häckar av blommande malva, slingrande murgröna och halvt övervuxna stenskulpturer. Eller klättra upp i spiraltrappan till ett alldeles eget hemligt rum. Här kan barnen helt klart gå på upptäcktsfärd när våfflorna är slukade och man själv vill ta en extra kopp kaffe.

Flickorna Lundgren

OM DET FINNS ETT ENDA KAFÉ som symboliserar både Skåne och Kullabygden, så är det naturligtvis Flickorna Lundgren på Skäret. Den låga skånelängan från 1700-talet, rosorna som tillsammans med vinrankor klättrar uppåt väggarna, den oslagbara utsikten över Skälderviken och Hallands Väderö – och inte minst kakorna och tårtorna. Kanelbullen och hallontårtan är bland det godaste vi smakat och bistickets lena vaniljkräm med knaprigt toscatäcke är en oöverträffad kombination. Miljön kan omöjligt vara bättre och Mats Fejne, son till en av de sju systrar som startade kaféet 1938, vet hur han ska förvalta den.

Den stora trädgården har tre avdelningar, plus ett växthus för de där dagarna som ingen utom bönderna vill ha, men som alla måste överleva. Här finns getter och grisar i en liten hage omgiven av lysande smörblommor, rabatter med klassiska perenner och plats för 500 gäster åt gången. Men smakar det, så kostar det och Flickorna är inget ställe för tunna plånböcker. Ett tips om man inte vill ruinera sig bara på sötsaker är att börja med den prisvärda räksmörgåsen och toppa med ett bistick till kaffet. Bättre än så blir det inte.

Krapperups Kaffestuga

I SLOTTSBODEN KAN MAN KÖPA husets egna skorpor med smak av ramslök, oliver, sardeller och kapris. Sylten är smaksatt med både choklad och lakrits och i kaffestugan bjuds ett överdåd av kakor. Isabella och Mette Hagman vill att vi ska få beslutsångest och inte veta vad vi ska välja. Det är mycket frukt, bär och nötter, egna idéer och generösa bitar. Även smörgåsar på nybakt bröd, sallader och en eller annan paj.

Många danskar hittar hit och tillsammans med Konsthallen, Gunilla von Werders galleri och slottsparken är Krapperup, mellan Nyhamnsläge och Mölle, ett utflyktsmål för en lång eftermiddag. Skönast är trädgården på baksidan. Att sitta under en äkta kastanj, bland doftande rosor och lavendel och med Kryddiga Perenns odlingar och vackra växthus en bit bort, det är en upplevelse utöver det vanliga. Till och med i Kullabygden.

Kakboden

KAKBODEN ÄR EN INSTITUTION och given mötesplats i Höganäs och finns både på Storgatan på Övre och vid Sundstorget på Nedre. Här träffas alla, från nyblivna mammor till pensionärsgänget, hantverkare kommer in för en extra frukost och vänner pratar av sig över en lätt lunch. Husets wienerbröd, veckans kaka eller prinsessbakelse – här finns något för de flesta smaker och på Sundstorget kan man även få hemgjord glass i rejäla strutar. Miljön kan inte med bästa vilja kallas personlig eller mysig, men här finns alltid plats, man träffar ofta på någon man känner och soliga dagar sitter man med glädje ute på torget.

Anneli och Dierk Wilken valdes till Årets företagare 2006 och sen dess har de expanderat ytterligare. Fina tårtor, både i klassisk och ny stil, är absolut en av konditoriets specialiteter och vill man få en bild av äkta småstadsliv är det på Kakboden man ska hänga över en latte några timmar.

Kafé Zolo

PÅ KAFÉ ZOLO PÅ KÖPMANSGATAN i Höganäs blir man gärna kvar längre än man tänkt sig, även när kaffekoppen är tom och kakan uppäten. Framför allt om man haft turen att sjunka ner i den härligt nedsuttna soffan eller någon av de två mjuka sammetsfåtöljerna. Andrea Skalleberg har lyckats skapa halvöns klart hemtrevligaste stämning på sitt personliga kafé. Med skön musik, utspridda böcker och tidningar att bläddra i och kakor som tveklöst är bakade med stor kärlek och fina råvaror är det inte konstigt att Zolo på bara drygt ett år blivit så populärt.

När man långsamt njuter av den amerikanska lemoncurdpajen eller låter sig mättas av toscachokladkakan med kokos och vispad grädde, inbillar man sig nästan att man är i en helt annan och betydligt större stad än Höganäs. På måndagskvällar samlas bygdens skrivlystna på kaféet och låter sig fyllas av inspiration och kreativitet istället för kaffe och kakor. Vi kan inte föreställa oss en bättre plats för drömmar att ta form och våga sina vingar.

Mölle Krukmakeri & Café

MITT I MÖLLE, på väg ner mot hamnen, har Lisa Wohlfahrt sitt krukmakeri. Här kan man köpa hennes välkända skålar, muggar, fat, bringare och krukor, se islandshästar ta igen sig på en alldeles egen hästparkering och få en dos Medelhav i Mölletappning. Spaljerade äppelträd är på god väg att bilda en vacker häck runt bakgårdens uteservering, där man kan återfå sina krafter efter en tur på berget eller släcka törsten efter några varma timmar på stranden.

Bryony Pålsson driver caféet och det finns även ett glasat uterum för genuint svenska sommardagar när regnet skvalar och vinden tar i. Men när vi är på besök lyser solen över Mölle, vi äter en saftig morotskaka och blir glatt överraskade av en rejäl skiva Pan de Higos, spanskt fikonbröd. Inget annat än mörk choklad, mandel och fikon, men tusen mil från många andra intetsägande kakor och med säkerhet lika god till ett glas rött vin, som till en dubbel espresso.

Himmelstorpsgårdens café

EFTER EN TUR ner till Lars Vilks berömda träskulptur Nimis på Kullabergs östsida, kan inget vara skönare än en stunds stillhet i trädgården på Himmelstorp. Träden vajar i vinden, fjärilar och humlor flyger mellan blommorna och ett stenkast bort betar korna i hagen. Dörrarna till gården står öppna och därinne förbereder Ingegerd Jönsson köttbulls- och skinksmörgåsar, som mer eller mindre säljs till självkostnadspris. Hon lägger upp generösa skivor sockerkaka och olika småkakor, blandar hemgjord saft och beskriver caféet som något av en missionsstation. Även de som har med sig egen matsäck till utflykten kan få sig en glass eller kall dricka. Och midsommar firas alltid den 23 juni, oavsett veckodag. Här håller man på traditionerna.

Grands Café i Magasin 36

PÅ BRUKSGATAN 36 ligger Höganäs design- och inredningscentrum, Magasin 36. I Saltglaserats gamla keramikverkstad står tre av ugnarna kvar och i den fantastiska lokalen huserar en handfull butiker och företag. Snart även saluhall och restaurang, men redan nu ett kafé som bland annat serverar varma och kalla smörgåsar på surdegsbröd, kakor, spännande saft och gott kaffe.

Allt kommer än så länge från Grand Hotel i Mölle, men så fort saluhallen och köket är klart kommer Jonna Hagman kunna göra det mesta på plats. Fokus ligger på lokalproducerat och närodlat, körvel- och myntasaften är hemkokt och skinkan kommer från Per i Viken. Inredningen ändras allt eftersom bord, hyllor eller stolar säljs och nytt kommer in istället. Stilen är rustik och smakfull, atmosfären öppen och avslappnad. Nytt och gammalt i skön blandning.

Café Ellen i Ransvik

I RANSVIK, halvvägs mellan Mölle och Kullens fyr, är havet den stora attraktionen. Ingen kaka i världen kan mäta sig med Öresund som öppnar sig mot Kattegatt, den danska kusten i diset på andra siden, vattnet som glittrar i eftermiddagssolen och en blå sommarhimmel välvd över hela härligheten. Här sitter man några få meter från vattenbrynet, mer eller mindre nere på klipporna.

Stämningen är familjär och välkomnande, Ellen och Anders Kjellner möter alla med ett leende och några vänliga ord. Det finns hembakta kakor, våfflor, smörgåsar och några enklare varma rätter att välja mellan – och även en handfull bord inomhus när det behövs.

Om vintrarna syr Ellen de klassiskt randiga Möllebaddräkterna och stora svartvita fotografier minner om tiden då Ransvik var ett syndens näste med Europas första strand där män och kvinnor kunde bada tillsammans.

Konditori Öresund

PÅ KONDITORI ÖRESUND i Viken är det tradition som gäller – även om det unga paret Emil Söderlind och Marie Jansson, som tog över på Bygatan i våras, lovar att de inte bara ska bjuda på klassiker utan även på exklusiva och helt personliga bröd och bakelser. Hit går man för att köpa nybakta frallor till frukost, stora Karlsbaderbullar till fikat och gräddtårtor till födelsedagsfesten. Den som vill kan ta en kopp i det 40-tals-inspirerade kaféet, men den riktiga överraskningen väntar utanför dörren. Bakom en av Skånes absolut bästa blomsteraffärer, Vikens Blomsterhandel som ligger vägg i vägg med konditoriet, öppnar sig en liten uteplats med en handfull bord. Med porlande vatten och omgiven av träd som ger behaglig svalka varma sommardagar och skyddar från envis vind alla de andra, är detta en av Kullabygdens lugnaste och skönaste platser för en eftermiddagsfika.

Albertsgården

PÅ ALBERTSGÅRDEN i Norra Häljaröd tillåts tiden stå still. Hit kommer man för att dricka gammaldags kaffe med dopp, äta sju sorters kakor på mormors virkade dukar och uppleva hur ett hem såg ut långt före alla moderna påfund. Idag driver Alberts dotterdotter Diana Konatés kaféet som hennes mamma startade 1987 och hon har inga planer på förändring eller förnyelse. Vissa saker mår bäst av att vara som de alltid varit och Albertsgården har sina trogna gäster.

Många reser långt för att få äta hembakta sockerkakor, kanelbullar och småkakor i en miljö som väcker minnen från en för alltid förlorad barndom. Och dessutom till ett pris långt från dagens trendiga cappuccino och macchiato. Albertsgården har även fyra dubbelrum för alla som vill utforska den minst exploaterade kuststräckan av Kullahalvön, ta ett dopp i Skälderviken om morgonen och se fågelsträcken över Sandön i skymningen.

Här kan du också fika i Kullabygden:

CAFÉ KRUSET	på Höganäs Design Outlet
CAFÉ LAGER 157	på Höganäs Design Outlet
PANNKAKSLADAN	på Per Ols väg i Höganäs
KULLAMUST KAFÉ	i Mjöhult
VÅFFELSTUGAN	i Nyhamnsläge hamn
SJÖBODENS VÅFFELCAFÉ	i Mölle hamn
KULLENS FYRSERVERING	på Kullaberg
HAMNKIOSKEN	i Arild

SÖTT I BERSÅN
Blommiga vimplar ovanför bordet förvandlar vilket kafferep som helst till en fest du alltid minns. Dessa i tyg från Kullabygdens Byggnadsvård kostar 195 kr.

FÖR SANDIGA FÖTTER
Havaianas har länge varit märket för de modemedvetna flip-flop-användarna. Dessutom överlägset bäst för varma fötter. Finns i flera olika färger för 299 kr hos Holy Moly och Axel Larsson.

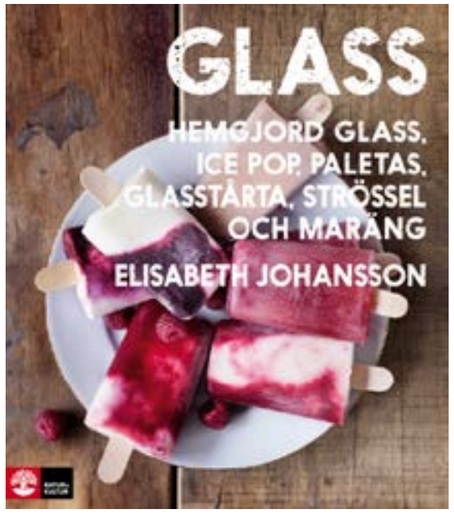

Gör din egen glass

Vad är väl somrigare än glass? Konditorn Elisabeth Johansson delar med sig av drygt 170 recept i sin nya bok. Allt från bakelser och klassiska efterrätter som Peach Melba till hemgjorda glasspinnar, svalkande isglass och havreglass för allergikern. 259 kr på Höganäs Bokhandel.

BRILLOR MED KLASS
Klassiker blir aldrig omoderna och ett par Ray-Ban Wayfarers är alltid rätt, nu och många år framöver. Så satsa på ett säkert kort och möt solen med stil. 1 450 kr hos Bengtssons Optik.

COOLA BADBYXOR
Dra till dig blickarna på stranden i badbyxorna från Lacoste i knalliga färger. 895 kr på S:t Arilds golfklubb.

HÅLL HUDEN FUKTIG
Semestertid med lata dagar på stranden. Men glöm inte ta hand om din hud även när solen gått ner, till exempel med en vårdande och skönt svalkande aftersun-gel från Aco. 59 kr på Apoteket Medstop.

FÄRGKLICK PÅ STRANDEN
Svensktillverkade väskan från Hinza funkar lika bra till trädgårdsarbetet som på stranden, picknicken eller i mataffären. Formen och den kroppsnära 50-talsdesignen gör den dessutom skonsam att bära för axlar och rygg. Lätt att rengöra och i flera spännande färger. 219 kr på Höganäs Bokhandel.

Smart för grillfesten

Inte bara snyggast, utan även sommarens smartaste grill. Med denna bärbara kolgrill från Piccolini, med invändigt varmhållningsgaller och kolbehållare, kan du ta med dig festen vart som helst. 399 kr på Vikens Lantmän och City Gross.

VINNARBOK RÄDDAR KALASET
Med Hannu Sarenströms prisbelönta bok får du inspiration till somma-rens kalas och alla de goda råd du behöver för att festerna ska bli oförglömliga. 259 kr på Höganäs Bokhandel.

OKROSSBART FÖR STRANDPARTYT
Glöm både trista engångsglas och tunga picknick-korgar. De här stadiga plastglasen är lika fina till festligt bubbel som hallonsaft och kan användas hela säsongen. Från 15 kr på Ica.

BARNENS FAVORIT
Detta fina och färgglada krabbspö blir en given favorit hos alla barn som upptäckt nöjet med att fiska krabbor från bryggor och klippor. 29 kr på Dan-Tackel Sportfiskebutiken.

STRÅHATT I SOLEN
Skydda håret och undvik solsting med sommarens trendigaste accessoar, stråhatten. 60 kr på Lager 157.

SOLA SOM EN GRODA
Barnens favorit i träd-gården eller på stran-den. Annorlunda och söt hopfällbar solstol som får vem som helst att bli glad. 99 kr på Ica Maxi.

Han gillar inte symmetri

En trädgård ska vara mjuk i formerna som en kvinna, tycker Jan Juhlin. Höganäs mest passionerade växtsamlare tror inte på Gud, men väl på hans gärningar.

TEXT LISELOTTE FRITZ
FOTO LARS OWESSON

JAN JUHLINS TRÄDGÅRD, på Långaröd i Höganäs, ser vid en första anblick inte så märkvärdig ut. Eller snarare. Den ser annorlunda ut. Inga häckar eller plank som skärmar av eller inramar. Gräsmattan är mjuk och asymmetrisk. Ett imponerande valnötsträd ger skugga och har sällskap av flera äppelträd. Men framför allt är det växterna som förvånar. Otaliga sorter, som nästan ser ut att organiskt ha placerat ut sig själva i grupper under träden.

– En trädgård får inte vara stel, den ska vara mjuk och behaglig. Jag brukar säga att den ska vara som en kvinna i formerna. Jag tycker inte om symmetri. Det ska vara en skenbar oordning men finnas ett system i galenskapen. Och så måste trädgården alltid blomma. Det får gärna vara isblommor på fönstren också, säger Jan vilande mot sitt skyffeljärn.

När familjen köpte huset för snart fyrtio år sedan var stora delar av tomten grusad. Ett grönsaksland och några stora träd var allt som fanns. Det första han gjorde var att ta ner oönskade träd, djupgräva alla ytor och fylla på med bra jord.

Undan för undan har trädgården vuxit fram. En valnöt som yngsta sonen hittade i parken på Krapperup för 38 år sedan och planterade har blivit trädgårdens vårdträd.

Grannar, släkt och vänner har kommit med plantor och sticklingar. Själv har han dragit upp mycket från frön och förökar hela tiden sina växter.

– Jag tycker att det är intressant att sätta rötter på saker och ting – att så och ta sticklingar. Det är själva skapandet som är det väsentliga.

Jan har en plantbank under valnötsträdet och delar gärna med sig. Här finns persilja och tomatplantor, men också den intressanta tolvgudablomman, som växer vild i östra och centrala USA och är släkt med vår gullviva.

Vad vi än tittar på i trädgården – kiwin som växer mot husväggen, mer än tio olika sorters ormbunkar, inkaliljor, moses brinnande buske, fuchsia, tjärblomster, en ny toppig tulpansort – har han något att berätta om växtens ursprung, latinska namn, bladverk, doft, skötsel och hur den ska planteras.

– Jag tycker om när växterna har gjort en resa och är intressanta ur geografisk synpunkt.

Små gröna band i äppelträdets grenar visar var Jan ympat in nya sorter på grundträdet. En svagväxande sort är ett måste i en liten trädgård konstaterar han och berättar att det stora växtintresset startade när han valde att utbilda sig till fruktodlare.

– Jag hade tänkt bli lärare men det var nog en jäkla tur att det inte blev så. Jag hade ett häftigt humör när jag var ung och hade nog varit direkt olämplig.

Under många år arbetade han på Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp, bland annat med blomsterodling. Det var när han fick jobbet att bygga upp universitetets försöksstation på gården Stjärnelund utanför Höganäs han flyttade hit.

– Live and let live är min paroll, man ska inte konstra till det, säger Jan när vi går runt i trädgården, men berättar samtidigt att det är principen om önskade och oönskade växter som råder. Han petar upp en liten lupin med sitt skyffeljärn. Visst är den vacker. Men icke önskvärd just där.

– Eftersom den blommar så kort tid måste den stå i kanten någonstans och ha något nytt som döljer den när den har blommat ut.

En ackleja hamnar också på komposten eftersom den inte tillhör den tjusigare, långsporriga sort han föredrar.

– Om man tänker efter så sköter vår herre alltid om det hela. Trivs en växt på en plats fröar den av sig. Mina liljekonvaljer vill hellre stå ute i asfalten än i jorden.

Tror du på Gud?

– Nej jag är hedning, jag är inte med i statskyrkan. Det kan man inte vara när man som jag är naturvetare.

Den här tiden på året ägnar Jan fler timmar om dagen åt sin trädgård. Ett bra sätt att hålla sig vig och spänstig. Trots att han är så erfaren tycker han att han fortfarande lär sig av sina dumheter och misstag.

Jan tittar på ett av sina äppelträd och konstaterar:

– Om man ser kallt och krasst på ett fruktträd så är det ointressant ur odlingssynpunkt efter 20 år.

– Allt har sin tid och sin skönhet och allt återgår till naturen.

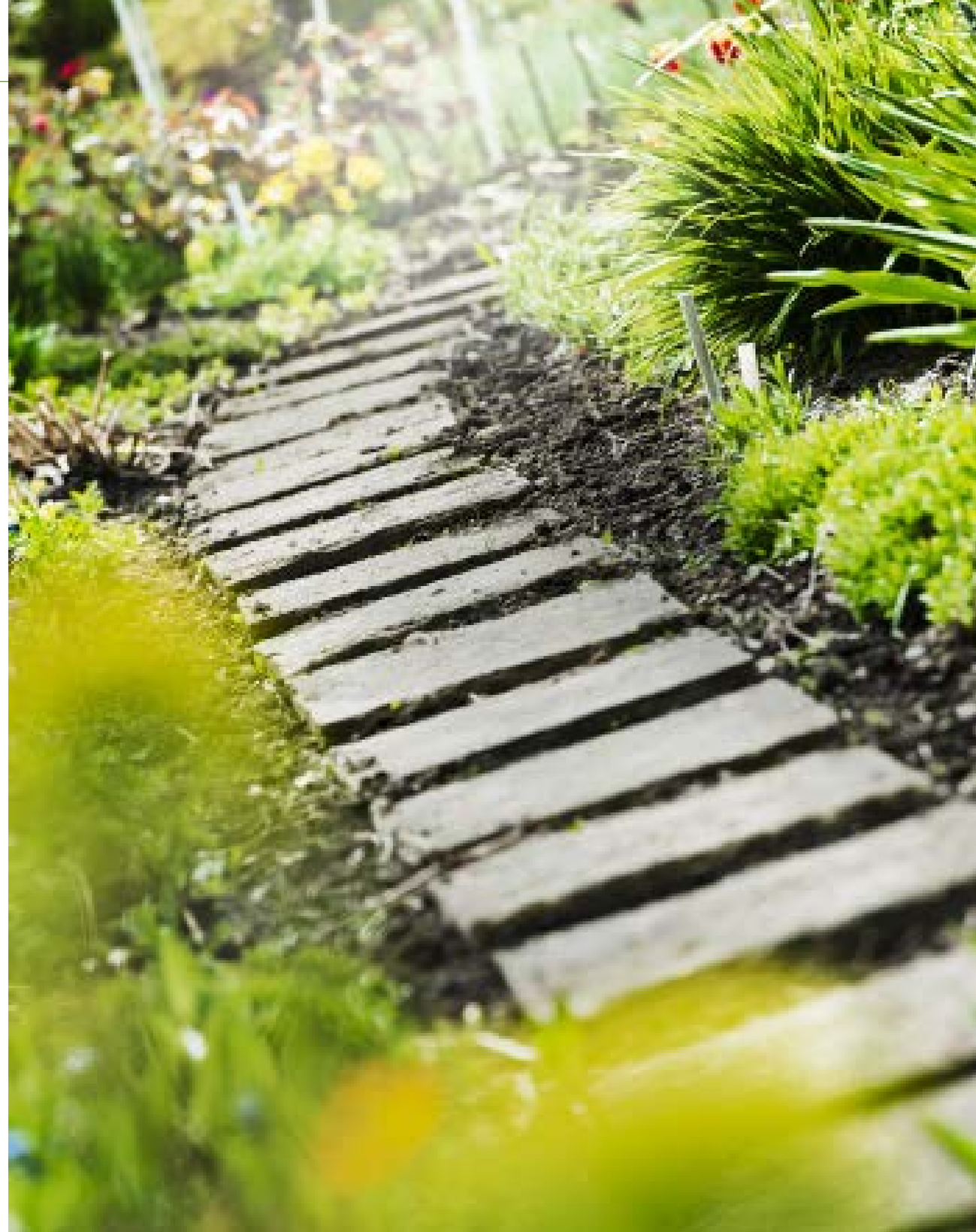

Bland sparris & svartkål

TEXT SUSANNE RAVANI
FOTO LARS OWESSON

Håkan Ward odlar tolv olika grödor på fyrtio hektar stenig jord i Eleshult. Han är ledande i Sverige på både savoykål och bondbönor och alltid på jakt efter nya, ovanliga sorter som marknaden efterfrågar.

UTSIKTEN FRÅN HÅKANS GÅRD på höjden norr om Nyhamnsläge är fantastisk. Kullabygden breder ut sig nedanför oss och i väster ligger Öresund stilla och ljust. Även om marken är full av sten, är förutsättningarna för grönsaksodling väldigt fina. Både stenen och närheten till havet spelar stor roll för temperaturen och i år var Håkan snudd på först i Sverige med sin nypotatis.

– När det gäller färskpotatisen handlar det om en produktion på tio dagar för mig. Jag satsar på att vara först och plocka upp alltihop på mindre än två veckor. I år satte jag i mitten av mars och klarade mig bra, trots ett par kalla nätter i april.

Potatisfälten ligger på en fin sydsluttning och på våren är jorden här lätt ett par grader varmare än i till exempel Jonstorp eller Farhult. En stor del av nypotatisen och flera av de andra grödorna säljer Håkan till krogarna i trakten och han är ständigt öppen för vilka mattrender som gäller.

– Jag började odla sparris för åtta år sedan just för att sälja till restauranger, men nu känns det som om marknaden har börjat mattas lite. Fler och fler odlar sparris idag och krögarna letar hela tiden efter nya grönsaker.

I år provar Håkan vaxbönor och då handlar det mycket om att hitta ett smart sätt att skörda bönorna. Hans maskinpark är långt ifrån liten och mer än en gång har han byggt om gamla maskiner så att de bättre anpassas efter hans speciella behov.

Håkan Ward inspekterar sina nysatta selleriplantor.

– Mitt sätt att odla innebär ju mer jobb än om jag bara hade haft några få grödor. Även om jag får mer per kilo, måste jag hela tiden försöka hålla nere arbetet och framför allt hitta effektivare sätt att skörda.

Bondbönor är en delikatess som fått en renässans på senare år och Håkan är landets största producent.

– Antingen älskar eller hatar man dem, men folk brukar bli alldeles till sig när de kan köpa mina bondbönor på marknader.

Förutom bönor, sparris och nypotatis satsar Håkan bland annat på flera olika sorters kål. Först ut är den tidiga vitkålen, som kan skördas redan i början av juni. Sedan följer spetskål, savoykål och nu senast även svartkål, som är populär i Toscana där den ofta används i den välkända soppan ”Ribollita”.

I början av 2000-talet odlade Håkan mer traditionellt och satsade bland annat stort på morötter. Varje år var han tvungen att rensa fälten från sten, idag har han istället anpassat sina grödor efter markens förutsättningar.

– Min jord skulle aldrig fungera för lagringskål, som måste kunna stå kvar länge för att bli riktigt stora och stadiga. Men för de här tidiga kålsorterna passar den perfekt. Jag var länge ensam om att odla savoykål men nu har fler odlare hakat på trenden, även om jag fortfarande är störst.

Marknaden mättas alltid förr eller senare och för att hänga med i konkurrensen gäller att försöka ha koll på vad som blir på modet nästa år.

– De här smala grödorna har ju en begränsad marknad och om man är först med det nya, finns det mycket att vinna.

Tidigare odlade Håkan en hel del tidiga rödbetor för buntning. Nu har han bara gul- och polkabetor, två gamla sorter som ger mindre och är ojämnare i storlek, men som krögarna älskar och är beredda att betala mer för. Han hade även gärna odlat ekologiskt och gjorde ett försök på ett av sina fält för några år sedan, men det blev inte mer än så.

– Jag är krass och inser att ekologisk odling innebär halv skörd jämfört med vad jag har idag. Så länge jag inte får dubbelt betalt kan jag inte satsa på det, även om det aldrig är med glädje jag plockar fram sprutan.

En lösning skulle kunna vara att bara odla några få ekologiska grödor och sälja dem i en egen gårdsbutik, men just nu rider Håkan som de flesta andra på det stora intresset för lokalodlade grönsaker. Tillsammans med sina nära kontakter med restauranger och andra återförsäljare ser han ingen anledning att börja sälja själv.

– Jag har även många fördelar av att bo så nära Helsingborg. När det handlar om grönsaker är det Sveriges huvudstad, allt händer där och jag kan snabbt få iväg mina leveranser till vilka grossister jag vill.

Och ibland är det snabba beslut som gäller. På vägen tillbaka från fältet med nysatt rotselleri minns Håkan när han odlade dill för några år sedan. Efter att ha skördat och buntat lät han plantorna stå kvar för att skjuta nya skott. När krondillen var klar gällde det att skörda snabbt, innan blommorna fröade och han skulle stå med dill över halva ägorna nästa vår.

– Jag ringde min grossist och frågade vad jag kunde få per kilo, men då fanns det ingen som ville betala för krondill överhuvudtaget och jag bestämde jag mig för att plöja ner alltihop. Tio dagar senare var priset skyhögt och jag hade plötsligt förlorat en väldig massa pengar. I det här yrket vet man aldrig hur morgondagen ser ut.

Mitt sätt att odla innebär ju mer jobb än om jag bara hade haft några få grödor. Även om jag får mer per kilo, måste jag hela tiden försöka hålla nere arbetet och framför allt hitta effektivare sätt att skörda.

Det här odlar Håkan Ward:
Färskpotatis, sparris, tidig vitkål, spetskål, savoykål, svartkål, bondbönor, vaxbönor, gulbetor, polkabetor, rotselleri, zucchini

Höganäs

Höganäs världens mittpunkt

Ja, i alla fall när det gäller metallpulver. Därför har experter från alla världens hörn sökt sig till Höganäs för att arbeta med metallpulvrets innebodda potential. Här på Höganäs är vi närmligen övertygade om att möjligheterna med vårt pulver nästan är obegränsade. Det är med denna övertygelse vi driver utvecklingen av nya innovationer som hjälper kunder inom allt fler industrier att sänka sina kostnader, minska sin energiförbrukning och bidra till en mer hållbar framtid.

Vi tänjer på gränserna för metallpulver.

www.hoganas.com

Småodlare mot ny vår

Per Andersson har sålt frö till odlare i både Sverige och Danmark under drygt tjugo år. Han har sett odlingslandskap förändras och försvinna. Idag tror han på småskalighet, specialisering och fingertoppskänsla för vad den framtida marknaden vill ha.

– Att som Håkan Ward odla flera olika sorter är ett sätt att sprida riskerna och få ordentligt betalt för eftertraktade grönsaker. Men många vill vara först med det senaste och det gäller att känna av vad marknaden efterfrågar säger Per Andersson.

Av dagens drygt femton yrkesodlare i Kullabygden är tio växthusodlare. Åttio procent av all svensk gurka odlas i Skåne och det finns en stark tradition för gurk- och tomatodling på Kullahalvön.

– I växthus kan du styra processen på ett helt annat sätt än på friland, där du alltid är utsatt för krafter du inte har makt över. Och här i bygden har vi växthusodlare som tänker nytt, som vågar satsa på tidig skörd och stor bredd i utbudet.

Mats Olofsson på Vikentomater är ett exempel. Han odlar mer än åttio olika sorters tomater och har visat att det finns en stark marknad för dyrare specialsorter. Samtidigt har en tredjedel av tomatodlarna i Sverige försvunnit från 2002 till 2008 och odlingsarealen för tomater har nästan halverats på samma tid. Konkurrensen har hårdnat och idag finns det holländska tomater i affärerna hela sommaren.

– I förlängningen står Sverige inför ett politiskt val om vi ska ha kvar grönsaksodling eller inte i landet. Idag slåss alla svenska odlare på en europeisk marknad, det är en direkt konkurrens med omvärlden hela tiden. Butikerna är fulla av importerade grönsaker vinter som sommar och en spansk tomat är alltid billigare än en svensk. Det är helt orimligt att det kan kosta nästan lika mycket att köra en lastbil med grönsaker från Helsingborg som från Holland.

Per Andersson drar upp några stånd Swift, en av de allra tidigaste potatissorterna.

I slutet av 1800-talet odlades Sveriges första nypotatis i Görslöv. Nu finns bara ett fåtal potatisodlare kvar i Kullabygden och i princip all färskpotatis kommer istället från Bjärehalvön. Urbaniseringen här har gått snabbare än på Bjäre och fler mindre gårdar har försvunnit. Närheten till Helsingborg kan vara en av anledningarna.

– För trettio år sedan kunde man leva på att producera många olika grönsaker på bara sex tunnland jord. Med ökade arbetskraftskostnader blev det svårare och när det då fanns gott om vanliga jobb var det lättare att släppa gården. På Bjärehalvön har alternativen varit färre och därför stannade fler kvar även på små ägor.

Villkoren för grönsaksodling fortsätter att förändras. På nittiotalet kom nästan all svensk purjolök från Kullabygden, idag är det i stort sett ingen som odlar purjo här längre. Isbergssallad är en annan stor gröda som nu helt försvunnit från halvön. Det finns lite morotsodling kvar och en spillra av den palsternackspro-duktion som fanns tidigare. Men samtidigt kommer fler och fler odlare som Håkan Ward, jordbrukare som satsar på mindre kvantiteter av grödor man får bra betalt för och som efterfrågas av restauranger och grossister.

– Jag tror på en utveckling där det lilla och det stora dominerar och det vanliga mitt emellan försvinner. Vi kommer att få se fler mindre gårdar där man odlar många olika grödor med inriktning på specialgrönsaker – och färre riktigt stora som håller sig till bulkgrödor som gurka, morötter, vitkål och purjo. Trenden med gårdsbutiker kommer att hålla i sig, men lågkonjunkturen får utvisa om det finns en verklig uthållighet i intresset för det lokalodlade.

Fanny Johansson tycker att alla borde arbeta ideellt någon gång livet.

Bygdens hjältar

Svenskarnas frivilliga engagemang är större än någonsin. Utan ideella insatser skulle de flesta idrottsföreningar inte fungera, många turistattraktioner försvinna och landets sjöräddning inte vara värd namnet. Kullaliv har träffat några av de eldsjälar som utan betalning bakar bullar, renoverar en gammal mölla, lär sexåringar spela hockey och utan att tveka ger sig ut i storm för att rädda seglare i sjönöd.

TEXT SUSANNE RAVANI
FOTO LARS OWESSON

Insats på hemmaplan

Man måste hitta en egen motivation för att jobba ideellt och kan inte värdera pengar som det viktigaste i livet.

MÅNGA UNGDOMAR VÄLJER att kombinera utlandsresan med några veckor eller månader som volontär i Asien eller Latinamerika, men för Fanny Johansson räckte det att gå till kyrkan i Höganäs för att få möjlighet att göra en insats. Sen i höstas har hon jobbat både på second hand-butiken Loppan och för Röda Korset i Helsingborg.

– Mitt engagemang har gett mig insikter och erfarenheter jag aldrig kunnat få någon annanstans, säger hon. Jag har träffat så många människor som gett mig en värdefull inblick i en verklighet jag inte kände till förut. Många är fattiga även här i vårt rika samhälle och man behöver inte åka till Indien för att hjälpa människor.

Fanny drivs både av en vilja att hjälpa och av att själv möta verkligheten och på allvar förstå hur den egentligen ser ut, istället för att bara lita på mediernas bild. Hon tycker också att ungdomar borde ägna minst ett par veckor av skoltiden åt ideellt arbete.

– Precis som man praktiserar på en arbetsplats borde man kunna jobba i en ideell organisation, säger hon. Många kommer annars aldrig få kontakt med den delen av verkligheten och alla skulle behöva få den erfarenheten.

Att arbeta gratis på heltid är naturligtvis inget som vem som helst kan göra och under vintern har Fanny kombinerat sitt ideella engagemang med betalt arbete som barnflicka. Nu i sommar har hon fått jobb på ett kafé och hoppar in på Röda Korset när hon är ledig.

– Man måste hitta en egen motivation för att jobba ideellt och kan inte värdera pengar som det viktigaste i livet. Varför måste vi till exempel konsumera så mycket? Man behöver inte springa omkring och köpa nya saker hela tiden, det går hur bra som helst att hitta fina och personliga saker på loppis och i second hand-affärer.

När Fanny kontaktade kyrkan i Höganäs blev hon erbjuden att gå en tredagars-kurs om internationellt bistånd. Det blev många diskussioner om vad man kan göra, vad som är rätt att göra, om det bara räcker att skänka pengar eller om det egentligen är andra insatser som behövs. Kursen ledde till att Fanny tog kontakt med Röda Korset.

– Även om kyrkans arbete inte alls bara handlar om att sprida ett religiöst budskap, kände jag att det ändå blev lite för mycket religion. Röda Korset känns som en väldigt trygg organisation, den är oberoende och kan stå helt objektiv även i svåra konflikter. Den hjälper alla.

Att plocka upp kläder på Loppan eller hjälpa till på Röda Korsets kafé är naturligtvis inte som att arbeta direkt med drabbade människor mitt i en världskonflikt. Men Fanny ser ett samband mellan det lilla hon gör och de stora insatser organisationerna står för. Och hon är övertygad om att de erfarenheter hon får nu kommer att leda till något större senare i livet.

– Nu vill jag börja plugga, säger hon. Med en utbildning kan jag hjälpa betydligt fler människor och göra en helt annan insats. Jag funderar på att läsa till hortonom på Alnarp. Då kan jag jobba både med odling och miljöfrågor i framtiden och kanske resa iväg som volontär till en av alla de ekologiska gårdar i världen som tar emot frivilliga.

Räddare i sjönöd

FÅ IDEELLA ENGAGEMANG spelar så stor roll för liv och död som arbetet i Svenska Sjöräddningssällskapet. I Höganäs finns elva av landets 1 800 frivilliga, människor som aldrig tvekar att ge sig ut på havet för att rädda seglare i sjönöd, saknade dykare eller barn som försvunnit på stranden. Mattias Sandquist är en av dem.

– Visst vet man att det kan bli både dramatiskt och farligt, men jag är aldrig rädd när vi är ute på uppdrag, säger han när vi träffas ombord på den tolv meter långa räddningsbåten *Lars Lindfelt* i Höganäs hamn.

Mattias har arbetat som sjöräddare i tio år, men även tidigare tillbringat en stor del av livet på havet. Uppväxt i Kungälv och med halva släkten i Bohuslän har Mattias stor vana vid segling och hårda vindar. Efter några år som matros var det helt naturligt för honom att gå med som frivillig i Sjöräddningen, först i Råå och efter flytten till Kullabygden på stationen i Höganäs.

– Man måste ha ett intresse för att vara på havet och en vilja att hjälpa andra människor, det är grunden i hela vårt engagemang och anledningen till att vi finns.

Sjöräddningssällskapet SSRS bildades 1907, som en reaktion på det usla skick den svenska sjöräddningen befann sig i då. Internationellt sågs Sverige som ett skräckexempel och till sist tog sjömän, fiskare och andra som levde vid kusterna helt enkelt över ansvaret för verksamheten. Sedan dess har de klarat sig utan några statliga medel och lever helt och hållet på medlemsavgifter, bidrag och frivilligt arbete.

Hockey som ventil

MARCUS TILLBERGS FARFAR VAR MED när ishallen i Jonstorp byggdes på 50-talet och hans pappa spelade flera år i Frölunda. Själv lade han skridskorna på hyllan efter femton aktiva år, men plockade fram dem igen när hans son Edvin ville börja spela.

Nu är han en av flera tränare i hockeyskolan i Jonstorp, sitter i föreningens styrelse och känner att han betalar tillbaka något av allt det idrotten gett honom.

– Svensk idrott bygger på ideella insatser, så är det bara. Och när Edvin blev gammal nog att åka skridskor kändes det naturligt att engagera sig i klubben.

Jonstorps IF har femtio ledare, två hundra spelare och en aktiv föräldraförening. A-laget spelar i division två, man har drygt tjugofem spelare som gått till Rögle och en som lyckats ta sig till NHL. I Jonstorp finns en utpräglad hockeykultur.

– Det är unikt att en så här liten by har en ishall och barnen fostras verkligen in i hockeyn. Efter skolan sticker man bara hit och spelar, vi har många gamla spelare som är drivande i klubben och om en slutar kan andra ta vid.

Hockey är en tuff sport och i Jonstorp satsar man på att ha många vuxna på isen, så att barnen ska få en så positiv upplevelse som möjligt av spelet. Att vinna kommer långt ner på listan i början, det viktiga är att ha kul och lära sig respektera varandra.

– Vi fyller en viktig funktion för hela kommunen, hockeyn ger de unga en meningsfull aktivitet som också innebär att de växer som människor. Och för mig är arbetet i klubben en skön ventil. Jag får något helt annat att fokusera på mellan varven – och dessutom är det väldigt roligt.

foto: Li Fernstedt

Ett heltidsjobb med övertid

HIMMELSTORPSGÅRDEN PÅ KULLABERG med anor från 1600-talet är en av bygdens populäraste utflyktsmål. Gården ägs av Krapperupstiftelsen, men arrenderas sedan 1953 av Kullens hembygdsförening Att gården hålls i så fint skick och att det går att fika här hela sommaren beror på en liten men mycket starkt sammansvetsad grupp entusiaster. Ingegerd Jönsson började engagera sig redan 1971, när en speciell kommitté för gården bildades:

– Som barn lekte jag på gården med den siste arrendatorn August Johanssons dotterdotter. Det här är min hembygd och jag har mycket känsla för den, förklarar Ingegerd varför hon i mer än fyrtio år engagerat sig för att hålla den gamla gården levande.

På sommaren när caféet är öppet varje dag blir det många tidiga morgnar och sena kvällar. Ingegerd handlar ofta det som behövs i caféet, bakar, står i kassan, städar efter cafégästerna, bokar föreningar som vill komma hit, tar emot busslaster och guidar även grupper.

Ett heltidsjobb med övertid konstaterar hon lugnt:

– När man är pensionär måste man ha något att sysselsätta sig med. Det är roligt att träffa alla människor som kommer hit och vi som jobbar trivs bra tillsammans.

Iris Jönsson, Ingegerd och John Bengtsson, som också varit engagerade i flera decennier, håller med om att det är mycket jobb – gräset ska klippas och byggnaderna pysslas om.

– Men det är roligt varje morgon att köra hit igen, säger Iris Jönsson, som är kassör både i kommittén och i Kullens hembygdsförening.

Medelåldern i den slitstarka kvartetten ligger på drygt 75 år. Frågan är hur länge de orkar bära upp hela verksamheten. Caféet är också öppet på helger i maj och september. Här firas nationaldag, midsommar, hembygdens dag, höstagille och i december är det julmarknad.

– Visst är det svårt med rekryteringen, det är det inom alla kommittéer. De är vi äldre som har tid att engagera oss.

Ingegerd Jönsson berättar att de inför sommaren får flera samtal av ungdomar som är intresserade av att arbeta extra i caféet. Många vet inte vad ideellt arbete innebär men hoppar av när de får veta att det handlar om att jobba utan ersättning.

Alla fyra ser trots allt positivt på framtiden.

– Blir det för kärvt får vår moderförening Kullens hembygdsförening ta tag i det. Med deras hjälp blir det absolut en fortsättning.

–Liselotte Fritz

Öppettider
18 juni – 19 augusti
alla dagar 13-17
25 augusti – 9 september
lördagar, söndagar 13-17
5 augusti *Hembygdens dag, öppet 13-16*
12 augusti *Höstagille med underhållning och pannkakor*

Eldsjälarna på Himmelstorp:
Ingegerd Jönsson, John Bengtsson, Iris Möller och Ingegerd Bengtsson.

Svenskarna ligger i topp

Hälften av Sveriges vuxna är ideellt engagerade, en exceptionellt hög nivå som bara kan jämföras med engagemanget i Holland, Norge och USA. På Ersta Sköndal högskola har man under tjugo år undersökt svenskars ideella arbete och här följer några resultat ur den senaste studien från 2010:

- 54 procent män och 43 procent kvinnor är regelbundet ideellt engagerade.
- Svenskar lägger i genomsnitt ner 4 timmar per vecka på ideellt arbete, vilket motsvarar ca 400 000 årsarbetskrafter.
- De frivilliga insatserna inom idrotten är störst. Var fjärde vuxen person arbetar ideellt inom idrotts- eller friluftsorganisationerna.
- De mest aktiva är 16–18 år och 30–44 år.
- Det som framför allt ökar är sociala insatser som nattvandring, arbete i soppkök och engagemang för hemlösa och andra som lever i utanförskap.
- Andelen svenskar som aldrig varit engagerade i ideellt arbete utgör 25 procent av befolkningen och den gruppen karaktäriseras av låg utbildning och inkomst.

Vingarna ger möllan liv

BJÖRN LOODBERG ÄR EN AV ENTUSIASTERNA som lägger en stor del av sin fritid på Bräcke Mölla, ett av Kullabygdens landmärken och en turistattraktion som lockar tusentals människor varje sommar. Han har varit engagerad i möllan nästan hela sitt liv. Som sexåring fick han börja följa med sin pappa och sen dröjde det inte länge förrän han var fast.

– Det var en väldigt spännande miljö för en liten pojke och när jag blev äldre fick jag min belöning genom att visa runt besökare och berätta hur möllan fungerar.

För Björn är det avgörande att vingarna snurrar och vetet kan malas till mjöl. Han är inte intresserad av att lägga sin tid på ett dött museum. Som tonåring gick han i lära hos en erfaren möllare för att förstå hur kvarnen verkligen fungerar och sen har tusentals timmar lagts ner på att få möllan funktionsduglig igen.

– Vi malde mjöl första gången i början av nittiotalet och jag tycker vi lyckas hålla möllan ganska nära originalskicket. Hantverket är fascinerande, på samma gång komplicerat och ändå möjligt att greppa och verkligen förstå. Det gillar jag.

Även om det framför allt är Björn som har de praktiska kunskaperna om hur möllan ska skötas, är han långt ifrån ensam i sitt engagemang. När vi är på besök en blåsig försommardag har ett tiotal entusiaster samlats för att sopa bort vinterns spindelväv och spänna fast ringkaret runt kvarnstenarna med järnband.

– Det krävs många ideella krafter för att hålla igång den här gamla väderkvarnen, säger Peter Sandell, ordförande i den kommitté som ansvarar för arbetet och som tillhör Kullens Hembygdsförening. Alla pengar vi behöver för det löpande underhållet får vi in genom att sälja nymalet mjöl, lotter, kaffe och kakor när vi har öppet hus.

Större renoveringar – som när man snart måste byta taket till hättan – kräver rejälare resurser och då söker man fondmedel och stipendier.

Peter har varit samhällsintresserad och ideellt engagerad genom hela livet. Under flera år när de egna barnen var i tonåren nattvandrade han och efter flytten till Nyhamnsläge vaknade snart det frivilliga engagemanget till liv igen.

– Ideellt arbete är helt enkelt en grej jag inte kan låta bli, förklarar han. Det är ett sätt att ställa upp för andra och när det gäller möllan handlar det ju om ett kulturarv som vi måste värna. Dessutom har vi roligt tillsammans.

Att gänget har kul ihop när de träffas uppe vid möllan är tydligt. Kaffetanterna, som Ann Jerndal, Marianne Holsby och Eva Lillienberg Olsson skämtsamt kallar sig, röjer upp på nedervåningen, sopar rent och ställer i ordning inför sommarens första visningsdag.

– Det är så jädra roligt, säger Marianne. Man träffar andra samtidigt som man gör något viktigt för bygden och hjälper till så att möllan kan snurra och mala mjöl. Och så älskar jag att sälja lotter!

Bräcke Mölla har öppet för allmänheten:
Söndagen den 15 juli, kl. 11.00 – 17.00. Söndagen den 22 juli, kl. 11.00 – 17.00. Söndagen den 5 augusti, kl. 11.00 – 17.00, Hembygdens dag i Kullabygden.

Björn Loodberg justerar pressen, den stora bromsen som får vingarna att sakta ner och stanna.

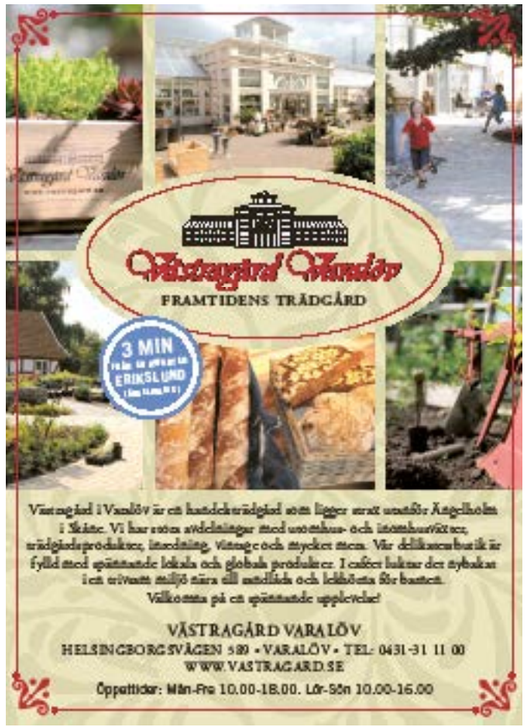

Boktips

Christoffer Palmer, Höganäs Bokhandel, tipsar om bra sommarläsning.

TOM RACHMAN

De imperfekta

En fantastiskt välskriven, gripande och atmosfärisk roman, som utspelar sig på och omkring en liten engelskspråkig tidningsredaktion i Rom. Genom att teckna porträtt av ett antal medarbetares personliga öden – det handlar mer om deras privatliv än om deras arbete – skildras en tidnings uppgång och fall under 50 år. Det här är en samling noveller som tillsammans bildar en roman. I ena stunden tragiska och gripande berättelser, i nästa stund skrattar man högt.

KRISTINA OHLSSON

Änglavakter

Den tredje kriminalromanen om polisen Fredrika Bergman och hennes kollegor höll mig vaken sent in på natten – den var omöjlig att lägga ifrån sig. På ett ålderdomshem sitter en stum barnboksförfattare. Om och om igen dyker hennes namn upp i polisutredningen kring ett antal mord som sträcker sig över flera decennier, men hon sluter sig i sin tystnad. En imponerande skickligt skriven och upplagd deckare som sträcker sig högt över mängden.

EDMUND DE WAAL

Haren med bärnstensögon

Författaren Edmund de Waal får ärva en samling japanska miniatyrfigurer, så kallade netsuker, och tecknar med hjälp av dessa sin egen släkts fascinerande och ofta dramatiska historia. Den judiska familjen Ephrussi, ursprungligen från Odessa, var lika förmögen som inflytelserik i 1800-talets europeiska societet. Berättelsen börjar i 1800-talets Paris och sveper runt Europa fram till två världskrig som kommer att förändra allt. Efter det återstår bara samlingen japanska netsuker, gömda i en madrass av en trogen hemhjälp. Den här boken är samtidigt släktkrönika, kulturhistoria och författarens egen inre resa.

AUGUST STRINDBERG

En Dåres försvarstal

Strindbergs klassiska uppgörelse från äktenskapet med Siri von Essen vållade stor skandal i Sverige, trots att den inte gavs ut på svenska under författarens livstid. Boken är fortfarande mycket läsvärd, bitvis väldigt underhållande och lockar till många skratt även om det inte var författarens avsikt. Den ger en fascinerande inblick i Strindbergs liv och tankar i slutet på 1880-talet, men också i dåtidens Stockholm och Europa. Författaren kan ena stunden visa både ånger och stor självinsikt – för att i nästa ösa hänsynslöst hat över Siri von Essens person.

DEON MEYER

Tretton timmar

Den sydafrikanska polisen och antihjälten Bernie Griessel är tillbaka i en ovanligt spännande deckare som utspelar sig under tretton timmar i Kapstaden. En ung amerikansk kvinna påträffas mördad, vilket riskerar att leda till diplomatiska förvecklingar. Hennes väninna flyr för sitt liv genom Kapstadens gator, jagade av en grupp unga män. Bernies uppgift blir att hitta den unga kvinnan innan hennes förföljare gör det. Det här är inte bara en riktigt bra polisroman utan också en skildring av Sydafrika i dag. Läs också Meyers tidigare böcker. De är lika bra.

Med piggvar på grillen

TEXT SUSANNE RAVANI
FOTO LI FERNSTEDT

En försommarkväll när molntäcket plötsligt spricker upp och solen gör sitt allra bästa jobb – då laddar vi grillen med ved och bjuder på några av Kullabygdens finaste råvaror. I familjen Cavallins lummiga trädgård i Höganäs dukar vi under päronträdet, med fat och skålar från lokala keramiker. Sallad, mangold och potatis växer i grönsakslandet, den stora salvian är översållad av blommor och det är dags för sommarens första grillfest.

Till förrätt vänder Sofia Sjödin från Grand Hotel i Mölle ihop en färgstark och smakrik sallad med musslor och nygrillade havskräftor fångade utanför Hallands Väderö. Samtidigt som vi äter salladen och doppar Grands citronlevain i den goda dressingen, får Mikaels hembyggda grill upp värmen igen. Vi lägger på de två rejäla piggvararna, fiskade i Skälderviken och penslade med olivolja blandad med citron, vitlök och generöst med färska kryddörter.

På ett optimuskök dubbelfriterar vi trettonåriga Almas favoritpotatis, Sofia kokar bygdens första primörer och rör ihop en doftande salsa verde med kapris och favoritörterna.

Framför grillen är det hett, svetten lackar och vi rakar undan lite kol för att sänka värmen och hjälps åt att vända gallren för att få fin grillyta på båda sidor av fiskarna.

Snart sitter vi i den sista solen och njuter av morötter och rödbetor med gremolata, frasig potatis och fiskfiléer som smakar salt hav och kolgrillning. I glasen har vi en Sancerre från Loiredalen och när skymningen faller bjuder Sofia på färska jordgubbar blandade med mynta och toppade med granité på fläder och champagne. Vi tänder stormlyktan, Mikael lägger mer ved på grillen och i värmen från elden sitter vi kvar ute tills mörkret faller och fladdermössen börjar svepa runt trädgården.

Fat och skålar kommer från keramikerna Angelica Bergman, Sofia Nilsson i Höganäsgruppen, Anette von Fürstenberg och Lisa Wohlfahrt på Mölle Krukmakeri. Havskräftor och piggvar fångades i Skälderviken av Magnus Berthelius och Lennart Andersson. Recept av Sofia Sjödin.

Sofias salsa verde

Färska örter är lika gott som vackert. På Grand jobbar vi med underbara kryddor från Hustofta och det är så inspirerande att åka till växthuset och välja och vraka bland stora basilikor, blommande timjan och kryddtagetes.

3 msk kapris
1 msk dijonsenap
4 sardellfiléer
1 vitlöksklyfta
Olivolja och svartpeppar
2 dl örter, här kan man välja det man gillar bäst – jag valde bladpersilja, basilika, spansk körvel, fänkålsdill och oregano

Hacka eller mixa örter, kapris och sardeller grovt.

Rör i senapen och häll till sist ned oljan så att det precis binder ihop salsan.

Njut till den nygrillade piggvaren.

Musselsallad med grillade havskräftor

Solmogna Vikentomater och närodlad gurka har fantastisk smak. Citron, musselfond och en god olivolja i dressingen ger salladen en härlig karaktär som passar perfekt till de grillade havskräftorna.

3 havskräftor per person
I nät blåmusslor
Rotselleri, morot, schalottenlök och vitlök till fonden
Tomater, gurka, blekselleri, rädisor och rödlök, bladpersilja, dill och koriander
Olivolja, citron- och limesaft, chili, salt och peppar

Halvera kräftorna och gnid in dem med olivolja, chili, vitlök och salt. Marinera ett par timmar.

Skrubba musslorna och släng alla som inte öppnar sig. Fräs finhackad rotselleri, morot, schalottenlök och vitlök i olja utan att det tar färg. Häll i musslor, vin och timjan. Lägg på lock och koka tills musslorna öppnat sig, lyft upp dem och koka ner musselfonden till hälften.

Skär grönsakerna i snygga bitar, hacka kryddörterna grovt och blanda.

Gör dressingen av lika delar olivolja, citron/lime och musselfond. Smaka av med finhackad chili, salt och peppar och häll över grönsaker, örter och musslor.

Grilla kräftorna hastigt med köttsidan nedåt tills köttet blir vitt.

Lägg salladen på ett vackert fat och toppa med de nygrillade kräftorna.

Servera genast med gott surdegsbröd.

Hel grillad piggvar

Piggvar är en av de absolut finaste fiskarna i våra vatten och få andra arter kan mäta sig med den tydliga smaken av hav, det fasta köttet och de stadiga filéerna. Genom att grilla den koncentrerar vi smaken och får en perfekt festfisk att bjuda på.

En piggvar på 2-3 kilo till fyra personer
Skåra skinnet på en handfull ställen och pensla generöst med en blandning av:
2,5 dl olivolja
1-2 citroner, saft och rivet skal av
3 finhackade vitlöksklyftor
2 dl hackad timjan, mynta, oregano, persilja och rosmarin
Salt och svartpeppar

Lägg den hela fisken i ett halster eller mellan två galler som fästs ihop med ståltråd.

Börja med att grilla högt upp och räkna med tjugo minuter. Sänk gallret mot slutet och kolla så att köttet släpper från benet.

Servera med resten av citron- och olivoljesåsen och salsa verde.

Sommarprimörer med gremolatacrème

Kullabygden bjuder på ett överflöd av fina grönsaker som inte kräver komplicerad tillagning. Här kokar vi dem bara varsamt med salt och en rejäl klick smör i vattnet.

Riv skalet av en citron till gremolatan, hacka en vitlöksklyfta och rikligt med bladpersilja. Blanda med en burk crème fraiche, vispa luftigt med elvisp och smaka av med flingsalt.

Koka de primörer du tycker bäst om i saltat vatten – till exempel rödbetor, spetskål, broccoli, lök, morötter, blomkål, gulbetor och små purjolökar. Var noga med koktiden, grönsakerna ska vara knapriga och absolut inte mosiga. Skala betorna efter kokningen.

Lägg på fina fat, ringla över gremolatan och toppa med hackade örter.

Fläder och champagnegranité

Ca 10 fläderblommor
Rivet skal från 2 citroner
200 gr socker
1 dl vatten
1 flaska mousserande vin
Saft från 2 citroner och 2 gelatinblad

Koka upp vatten och socker.

Lägg fläder och citronskal i en bunke och slå på sockerlagen, täck med plast och låt dra ett par timmar.

Lägg gelatinet i blöt ca 10 min.

Koka upp fläderblandningen, blanda i gelatinet och rör om.

Sila blandningen i en form, tillsätt vinet och frys in över natten eller tills den blir riktigt hård.

Vid servering, mortla mynta och lite socker, blanda med skivade jordgubbar och lägg i glas.

Skrapa granitén med en gaffel och lägg dem på gubbarna.

KullaGourmet

Öppet hus i min Clematis-trädgård söndagen den 15 juli kl 12–18. Försäljning av allt från parmesanost till växter. Välkomna!

Rälsvägen 3, Mjöhult
042-65 135 ww.kullagourmet.se

Sommarvandringar i Höganäs

Tisdagkvällar i juli kl 19.00 och med cykel torsdagen den 19 juli, andra tider efter överenskommelse.

Vuxna 60 kr, studerande 10 kr.
Gunnel Wounsch 0708-33 69 29

www.wounsch.com

KULLABONDENS MATMARKNAD
SUNDSTORGET HÖGANÄS
LÖRDAGAR 9–14
WWW.KULLABONDEN.SE

Säg

"Ingen måltid utan ost"

i butiken nästa gång du hälsar på så får du

20% på grott-lagrad Gruyère!*

Nä, enklare kan det knappast inte bli att komma över fantastisk ost till riktigt bra pris! Och när intresset och lusten väl har väckts finns här ytterligare 160 ostsorter och en chark som inte skäms för sig – med till exempel tryffelsalami och de bästa lufttorkade skinkor södra Europa har att erbjuda!

Och det finns många fler goda anledningar att ta sig hit. Kom på en gång, smaka och upptäck, så berättar vi mer – utrymmet här i annonsen är ju trots allt begränsat.

Välkommen!

PS. Sommarheta bilkupéer och kylvaror som ost till exempel, är ingen bra kombination!

Men lugn, med vår kylväska löser du problemet och kylkedjan förblir obruten. Till glädje både för dig, osten och dina medpassagerare. Finns i butiken från i juni 2012 DS.

OLDSBERGS OST

Köpmansgatan 6 a, 263 39 Höganäs. Tel 042-33 05 05.
www.oldsbergsost.se Månd–fred 10–19, lörd 10–15.

Mat som lockar turister

Lokalt odlad mat har aldrig varit mer rätt än idag. Traktens krögare handlar direkt från odlarna och vi andra köper kött och grönsaker i gårdsbutiker och på lokala marknader. Matvandringar på Kullaberg är en del av den växande trenden med fokus på närodlade specialiteter.

BOKSKOGEN STÅR SKIR och vacker när en grupp matentusiaster samlas nedanför Himmelstorp på Kullaberg. Vi ska tillbringa en eftermiddag tillsammans, vandra en knapp halvmil och äta oss mätta på allt från bröd, ägg och sill till sallader, kryddiga röror, varmrökt lax och en uppsjö av olika sorters kallskuret. Den absoluta merparten producerad i Kullabygden och allt lokalt inköpt.

För tredje året arrangerar Mia Håkansson och hennes man Mats den populära vandringen som varje sommar lockar människor från hela södra Sverige till Kullaberg. Mat har helt klart blivit en turistattraktion att räkna med.

– Jag älskar berget lika mycket som jag älskar mat och för mig är det en underbar förmån att kunna vandra här uppe och visa lite av allt det fantastiska som bygden erbjuder.

Mia Håkansson hälsar oss välkomna och bjuder genast på vandringens första smakprov. Hemkokt marmelad, knäckebröd, surdegsbaguette och utvalda ostar – de senaste varken lokala eller ens svenska, men väldigt goda ändå. Efter det är vi redo för lite vandring, skogen öppnar sig snart och utsikten ner över Arild och Skälderviken är bland det mest storslagna berget kan bjuda på.

Längs vägen berättar Mia gamla sägner om trollpackor, sjöjungfrur och mystiska försvinnanden i dimma och mörker. Ibland avbruten av en gök eller några regnstänk, men vi har tur och klarar alla matstoppen utomhus och utan att bli blöta.

– Att dra historier från berget och byarna är roligare för varje gång jag gör det, säger Mia. Jag är ju lärare som gillar att berätta och vill sprida så mycket som möjligt av det överflöd som finns i bygden.

Just överflöd är ett ord som väldigt väl beskriver vår eftermiddag i skogen, både när det gäller vad naturen bjuder på och all den mat vi blir serverade. Efter ett av de trevligaste stoppen med tre sorters sill, kavring och förvånansvärt god lättöl från Sveriges minsta gårdsbryggeri i Kvidinge, är det snart dags för den stora lunchen.

foto: Li Fernsteat

På Himmelstorps gårdsplan står borden dukade med riktigt glas och porslin, här serveras ingenting på plast- eller pappersstallrikar. Allt är smakfullt presenterat och uppläggningsfat, skålar och krus kommer från lokala keramiker. Vi bjuds att ta om och äta så mycket vi orkar.

– Det finns så mycket god mat i bygden och vi kan inte säga nej till fina produkter, säger Mia. Dessutom vill vi att folk ska bli mätta.

Och mätta blir vi. Efter att ha frossat på färskpotatis, nyskördad sparris, rökt ungtupp, strutspaté, skivad lammbog, oxsalami, ramslökskorv, sju sorters tomater och mycket mer, känns det som vi skulle behöva gå ända ut till Kullens fyr för att någonsin kunna bli hungriga igen. Men så långt kommer vi inte. Hela vandringen är inte mer än fyra kilometer och vi hinner med ytterligare två mindre matstopp, innan det är dags för avslutande kaffe och kaka i skogvaktarbostället. Magen kan inte önska sig någonting mer, men benen hade nog inte mått illa av någon extra kilometer bland nyutslagna bokar och vårrusiga fåglar.

– Susanne Ravani

Claes Ljustander, kökschef på Rusthållargården söker det unika.

foto: Lars Owesson

Fine dining & folkligt i Arild

Rusthållargården i Arild har anor från 1600-talet, men satsar hela tiden nytt. I maj invigdes Malmgrenska matsalen – en hyllning till familjen som drivit gästgiveriet i fyra generationer.

ÄGGAKAKA MED NACCARI CAVIAR, lufttorkad grishals och rödtunga är några av rätterna på menyn i Malmgrenska matsalen i sommar. När det anrika hotellet satsar på fine dining gör man det med besked. I den ljusa matsalen med plats för tjugofem personer har målet varit att skapa en ”hemma-hos-känsla”. Råvarorna hämtas från små utvalda producenter som Bjärhus i Klippan, Sunnantorp utanför Eslöv och Vilhelmsdals gårdsmejeri på Österlen.

– För oss är det viktigt att det vi serverar är unikt. Det får gärna vara närproducerat – vi arbetar med flera duktiga producenter i Kullabygden – men hittar vi det vi söker lite längre bort är det kvaliteten som avgör. Det vi kan konkurrera med är unika råvaror och en stark känsla för hantverket, säger kökschef Claes Ljustander, som tidigare har arbetat på hotell över hela världen, men landade i Arild för två år sedan.

Ambitionen i den nya matsalen är lika hög som enkel:

– Vi vill att våra gäster ska tycka att maten är den godaste de någonsin har ätit.

Flera av råvarorna på menyn är ekologiska. På vinlistan finns bland annat ett ekovin från spanska Yecla.

När hotellet byggde om sin frukostmatsal förra året bestämde man sig för att satsa på helt ekologisk frukost och kravmärkning. Undan för undan har andelen ekologiskt i köket ökat. I sommar kommer mer än tjugo procent av våra råvaror vara kravmärkta, berättar Claes Ljustander och avslöjar att man planerar att bygga om hela köket till vintern.

– Vi vill höja kvaliteten även där – få plats för eget bageri och till exempel kunna röka egen lax. Då kommer vi ha ett ekologiskt tänk i både utformning och materialval.

Förra sommaren öppnade Rusthållargården sin nya takterrass med fantastisk utsikt över Skälderviken. Här är ambitionen att alla ska känna sig välkomna – barnfamiljer, unga som gamla – och gärna prova en charktallrik, skagenmacka eller burgare gjord på högrev från närbelägna Södåkra.

I sommar kommer också den som vill kunna beställa in kaffe och kakor på terrassen, avslutar Claes Ljustander.

– Liselotte Fritz

Malmgrenska matsalen håller öppet tis-lör hela sommaren.

Kulla-guiden

BARN / LOPPIS
KONST / HAMN

Ponnyridning på Pannkaksladan, varje dag i juli, kl. 13

Vad finns det att göra med barnen i Kullabygden? Lugn, bara lugn. Kullaliv har tipsen för både soliga och regniga dagar.

BARN

BAD

Längs Kullahalvöns sex mil långa kust finns många fina badplatser. Missa inte:

KVICKBADET/CITY BEACH I HÖGANÄS
Långgrunt vatten och rutschbanor. Här finns också rolig lekplats, utegym, boulderblock, bandyplan, basketmål och volleybollnät på stranden.

MÖLLE SOLVIKEN
Barnvänlig bassäng vackert belägen vid foten av underbara Kullaberg.

FIRST CAMP MÖLLE
Pool och utomhusbadland med roliga vattenleksaker. Dessutom minibilar och massor av aktiviteter för barnen. Läs mer på firstcamp.se

FIKA & MAT

I Kullivs kaféguide på sidan 26 hittar du de bästa fiken i bygden. För barnfamiljen rekommenderar vi:

FLICKORNA LUNDGREN
Här finns en minidjurpark med grisar och getter och plats att springa runt, så att föräldrarna kan njuta en liten stund extra med sin kopp kaffe.

PANNKAKSLADAN I HÖGANÄS
Gård med anor från slutet av 1700-talet, lekplats och lummig grönska, amerikanska pannkakor, glassbar och ponnyridning. Rundvandringen bland gårdens djur – kaniner, grisar, hästar och alpackor – varje dag 7-31 juli kl 16. Läs mer på pannkaksladan.se

FISKA

Det är roligt att fiska och faktiskt ännu roligare att tillverka sitt eget metspö. Allt du behöver är en pinne, en fiskekrok med fiskelina, mask eller bröd om man tycker det är otäckt med mask. Havet finns överallt.

GYMPA

FRISKIS & SVETTIS HÖGANÄS
Arrangerar gratis Ute-röris för barn söndagar 8, 15, 22 och 29 juli. Kvickbadet, Höganäs, kl 9.30.

KULTUR

Kullabygd är keramikbygd och Keramiskt center, som ligger i anslutning till Höganäs Design Outlet, är ett kunskapscentrum för keramik i alla dess former. Hela familjen är välkommen att prova på att dreja, forma eller bara känna på leran i keramikverkstaden. Då och då finns lokala keramiker på plats och visar drejning. Öppet mån-fre 11-18 och lör-sön 11-17.

LEKPLATSER

I Höganäs kommun finns 37 lekplatser. Några av de roligaste hittar du vid:

KVICKBADET HÖGANÄS
Piratskepp, fyrtorn, rutschkana och nära till glasskiosker.

MAGISTERALLÉN, STRANDBADEN
Lekhus, fjädergungor, gungställning, rutschkana, klätterställning, tittuthus, fågelbogunga. Stort grönområde. Perfekt att ta med fikakorgen.

INGELSTRÄDE GAMLA TÅGSTATION
Packa picknickkorgen och cykla längs gamla banvallen österut – ett äventyr bara det. Stor öppen lekplats med gungor och klätterställningar. Kolla in om Cirkusmuseet och byns loppis är öppna.

FOLKPARKEN, HÖGANÄS
Fritt och rymligt. Roliga gungor, rutschkanor. Bra picknickställe och vackra tallar.

MINIGOLF

Ett parti minigolf hör sommaren till. Banor finns vid:

LERBERGETS CAMPING

FIRST CAMP I MÖLLEHÄSSLE

NATUR-UPPLEVELSER

Kullabergs naturreservat erbjuder fantastiska naturupplevelser.

HÅKULL
Vandra och cykla på utmärkta vandringsleder och bestig Kullabergs högsta topp på 187,5 meter.

NIMIS
Klättra ner till Lars Vilks berömda konstverk och fika på Himmelstorpsgården.

NATURUM
Fin utställning om bergets natur, flora och fauna, saltvattensakvarium och roliga saker för barn att titta på. Här kan de yngre barnen bli naturdetektiver och få spännande uppdrag. Alla dagar 10.30-16.30.

På Naturum kan man också boka grottvandringar, tumlarsafari, scrambling, snorklingsafari, fågel- och naturvandringar. Missa inte Kullamannens skattjakt – ett äventyr för hela familjen. Med list och mod tar du dig genom trolska skogar, mutomspunna grottor och höga berg för att hitta skatten som Kullamannen har gömt. Till din hjälp har du GPS och karta.

KULLENS FYR
Skandinaviens ljusstarkaste fyr. Utställning och filmvisning.

RIDNING

Gillar man ridning finns många möjligheter i Kullabygden.

MARIANNE KULLENBERGS RIDSKOLA
Har lektionsridning för barn och vuxna. Ring och hör om det finns plats. 0707-352159.

PANNKAKSLADAN
Ponnyridning varje dag i juli klockan 13. I Höganäs.

SKATE

Höganäs skatepark vid Kullagymnasiet har nyligen invigts. Här händer mycket hela sommaren. Läs mer på hoganas.se/skateparken

FÖR REGNIGA DAGAR

HÖGANÄS MUSEUM
Här kan du se spännande aktuella utställningar, bekanta dig med den uppstoppade puman Bob och ta med dig barnen ner i gruvan och uppleva hur det var att arbeta som gruvarbetare. Här nere finns också en gruvbiograf.

SAGABIOGRAFEN
Bosse Svensson brukar alltid ha några barnfilmer på programmet. skanebiografer.nu/saga/

HÖGANÄS SPORTCENTER
Här finns massor av aktiviteter för hela familjen: simbassänger, tennisbanor och bowling.

HÖGANÄS BIBLIOTEK.
Mysig barnavdelning med utklädningskläder, filmer, musik och datorspel för barn upp till nio års ålder.

<< BAMSES LÄSRUM
På andra våningen i Vikens bibliotek finns en rolig och Bamseinspirerad miljö där man kan titta på filmer, rita, spela spel och naturligtvis läsa om den älskade nallens alla äventyr. (Bamses skapare Rune Andréasson bodde i Viken.)

KULLAMANNEN
Köp den magiska filmklassikern Kullamannen från 1967. Finns bland annat på biblioteket och museet.

LITE LÄNGRE BORT

När du känner att du har prövat det mesta i bygden finns det mer att upptäcka.

SVERIGES JÄRNVÄGS-MUSEUM I ÄNGELHOLM
I Lekstallet kan barnen köra med leksaks- och modelltåg, rita, spela spel eller koppla av med en bok. Minitåg i Museiparken alla dagar juli-augusti.

BARNENS SOFIERO, SOFIERO SLOTT, HELSINGBORG
Kungliga lekstugor, trollskog med en mäktig drakborg. Aktiviteter som odling, sagoläsning och små experiment. Juli-augusti öppet varje dag 11-16.

TROPIKARIET I HELSINGBORG
En oas för hela familjen med djur indelat efter världsdel, vissa rör sig fritt, andra inom terrariets glasväggar.

PIRATER I SIKTE
Härlig lekplats vid Gröningen/Kallis i Helsingborg. Här finns nedgrävd skattkista, hajar och delfiner. I båten kikare, kanoner, handbojor och glada pirater.

BUSFABRIKEN I HELSINGBORG
Ett paradis för barn med spring i benen. Här kan de klättra, hoppa på studsmattor, åka rutschkana, skjuta bollar och en massa annat kul.

ÖRESUNDSAKVARIET I HELSINGÖR
Visar livet under ytan i Öresund. Missa inte barnens ”børnerøre-bassin” där de får känna på sjöanemoner, krabbor, och många olika sorters fisk.

MISSA INTE

BARNENS DAG DEN 4 AUGUSTI
Firas på olika håll längs Storgatan och Köpmansgatan. Loppis, pyssel, tävlingar och massor med aktiviteter för barnen. Kl 10-15.

Text: Anna Dahlberg-Zapparata och Liselotte Fritz

Lekstugor och odlingslådor i Barnens Sofiero.

Kullaliv har botaniserat bland loppisar och antikaffärer för att se var man kan fynda i sommar – i Kullabygden men också lite längre bort.

LOPPIS

HÖGANÄS

GULA HUSET
Möbler med charm och patina, mormorsklänningar. Fräscht, vackert och omsorgsfullt utvalt. Även restaurering och målning av gamla möbler.
Brandstorpsvägen 327
042-23 77 43
www.gulahusetiviken.se

DÅ & NU I JONSTORP
Här kan man hitta lite av varje, väldigt trevligt och mysigt.
Jonstorpsvägen 41, 0763-53 35 74

KUPAN – RÖDA KORSET
Massor av kläder, en hel del rätt ålderdomligt vilket kan vara kul. Lite kuriosa och lite av varje, inte så mycket möbler.
Storgatan 21, Höganäs
042-34 12 78
www.redcross.se/hoganas

LOPPAN
Stort utbud av kläder, kuriosa, möbler och annat smått och gott. Även försäljning av möbler vid Höganäs Outlet.
Götagatan 5, Höganäs, 042-34 17 16

LOPPIS I MÖLLE
Trevlig liten loppis med fantastisk utsikt! Här kan man göra husgerådsfynd.
Harastolsvägen 47, Mölle

RETRO
Fin second hand-butik. Allsköns möbler med kvalitet och smak, en hel del importer från England, trädgårdsmöbler. Retrokoncept rakt igenom.
Storgatan 56, Höganäs
0708-205 136
www.retro4sale.se

SKOLHUSET FARHULT
Loppis i gamla skolan. Fina möbler, fint konstglas. Om du är på jakt efter något särskilt – fråga. Det mesta i huset är till salu.
Farhultsvägen 82
042-681 56
www.skolhuset.se

TUNNBYGÅRDENS LOPPIS
Trevlig loppis med massor av prylar. Möbler till bra priser. Missa inte fyndladan bredvid. Här kan man även få en kopp kaffe och en kaka.
Tunnbyvägen 110, sydost om Arilds Golfbana
042-34 82 01, 070-316 93 20
www.tunnbygard.se

ÅTERBRUKET, INGELSTRÄDE
Böcker, kläder, tyger, afrikanska masker, smycken och sjalar. Tio procent av försäljningen går till biståndsarbete i Tanzania. Shoppa och gör en god gärning samtidigt.
Nils Truls Väg 9
042-33 50 33

ÄNGELHOLM

ANTIKKULAN
Massor av antikviteter av god kvalitet, utemöbler och trädgårdsprylar. Fin gårdsmiljö. Njutbart i största allmänhet.
Valhalls Byaväg 118, Ängelholm
0431-883 46, 0705-366 496
www.antikkulan.se

FARMEN ANTIK HEAGÅRD
Retromöbler med betoning på stolar, en hel del 50- och 60-tal och designklassiker. Industridesign och vackra bruksföremål från förr med kvalitet.
Ängelholmsvägen 276, Munka Ljungby
0739-250 881
www.modernmobelkonst.com

FYNDET I ENGELHOLM
Snyggt presenterat utbud av både högt och lågt. Fina skrivbord och skåp, mattor, tavlor och kökssoffor bland mycket annat. Trevlig personal och gulliga jyckar.
Industrigatan 6, Ängelholm
0431-169 43, 0707-792 522
www.fyndetangelholm.com

FYNDHUSET
Stor loppis med diverse prylar, möbler och en del utemöbler, trädgårdsgrejer och cyklar. Varierat utbud och ofta nya saker.
Helsingborgsvägen 50, Ängelholm
0431-184 00
www.fyndhusetengelholm.se.

VARUFÖRMEDLINGEN
Loppis och kuriosa till humana priser. Här kan man fynda om man vet vad man vill ha. Ibland kan man fynda ändå.
Industrigatan 6, Ängelholm
0431-827 74

HELSINGBORG

FRAMTID LOPPMARKNAD
Stor loppis med mycket möbler och allsköns pryttlar. Olika avdelningar för kläder, möbler och kuriosa. Missa inte växthusen med trädgårdsprylar och några fräcka hönor. Bra priser.
Grustagstagsgatan 2, Helsingborg
042-250 180
www.framtid-hbg.se

PINGSTKYRKANS SECOND HAND
Gigantiskt stor loppis med hyfsade priser och trevligt café. Här kan man stanna länge och botanisera.
Makadamgatan, Väla Södra
www.pingstkyrkanssecondhand.nu

VÄLA ANTIK & LOPPIS
Stor loppis med både möbler och husgeråd, här kan man fynda om man är ute efter något speciellt.
Ekvändan 6, Väla
0706-185 973
www.valaantik.se

Text: Mia Rydén

HÄNDER I HÖGANÄS

Euronäsen lanseras på nytt

Att Höganäs kallas Eurocity och tar emot euro vid kontant betalning är väl känt och uppmärksammat på många håll. Men hur är det med kunskaperna om den lokala valutan euronäsen?

Lokal valuta är inget nytt i Höganäs historia. En gång i tiden gav Höganäs Stenkolsverk, nuvarande Höganäs AB, ut poletter som fungerade som ett lokalt betalningsmedel.

Den lokala valutan euronäs lanserades 2010 och har tagits fram i samverkan mellan kommunen, handlarna i staden och Höganäs AB, som har tillverkat myntet 5-euronäs i järnpulver. De första mynten är slut och ”myntverket” är igång med att prägla en ny omgång med årtalet 2012.

Höganäs egen valuta i valörerna 10, 20 och 50 pryds av lokala motiv och fungerar som presentkort i stadens butiker, för att gynna det lokala affärslivet. Ambitionen med euronäs är att den ska gälla i alla Höganäs butiker, restauranger och serviceverksamheter. Just nu sker en förnyad lansering av euronäsen, som får ökad betydelse för handeln i kommunen ju fler som använder den. De senaste åren har till exempel kommunens anställda fått euronäs i julklapp.

I samband med årets kampanj kommer alla butiker, restauranger och andra verksamheter som tar emot euronäs att få ”euronäsdekaler” att sätta på dörren och kassaapparaten.

– Peter Nyström

Fakta euronäs

- Finns som mynt i valören 5 euronäs och i tre ”pappersvalörer” 10, 20 och 50 euronäs.
- En euronäs motsvarar tio svenska kronor.
- Kan köpas på Höganäs Bibliotek, Höganäs Turistbyrå, Bokhandeln, Oldsbergs Ost m fl
- Fungerar som presentkort och betalning i många av Höganäs butiker.
- Med ett 5 euronäsmynt kan du åka en gratistur med stadens cykeltaxis – myntet kan du sedan handla för.

Inköpsställen i detta nummer

APOTEKET MEDSTOP
077-444 11 11 · www.medstop.se

AXEL LARSSON BY BYLANDERS
042-34 01 92 · www.axellarsson.com

BARNGARDEROBEN
042-34 02 34 · Köpmansg. 17

BENGTSSONS OPTIK
042-33 10 76 · www.bengtssonsoptik.se

BJÄRE FISK & SKALDJUR
0431-45 23 00 · www.bjarefisk.se

BUTIKEN HÖGANÄS
042-33 15 85 · www.butikenhoganas.com

CITY GROSS HÖGANÄS
042-33 49 00 · www.citygross.se

DAN-TACKEL SPORTFISKEBUTIKEN
042-34 06 01 · www.dan-tackel.com

DEKORATÖREN I SVANSHALL
042-36 72 00 · www.dekoratoren.se

HOLY MOLY
042-34 00 67 · Köpmansg. 5A

HÖGANÄS BOKHANDEL
042-34 01 97 · Köpmansg. 13

ICA KVANTUM HÖGANÄS
042-36 22 60 · www.ica.se

KNAFVES CAFÉ & DIVERSE
042-34 73 16 · Mölle Hamnplan

KULLABYGDENS BYGGNADSVÅRD
0706-34 64 60 · www.kullabygdensbyggnadsvard.se

LAGER 157
042-45 08 157 · www.lager157.com

LISA H
042-33 19 33 · www.lisah.se

MAGASIN 36
042-33 15 85 · www.magasin36.com

SJÖBUTIKEN
042-34 31 80 · www.sjobutiken.se

SPORTWARE
042-400 56 50 · www.sportware.se

S:T ARILDS GOLFKLUBB
042-34 68 60 · www.starild.se

VIKENS LANTMÄN
042-23 61 10 · www.vikenslantman.se

ÖRESUNDS MARIN
042-33 99 60 · www.oresundsmarin.se

Ulla och Gustav Kraitz på Höganäs museum 30/6–12/8.

Anders Knutsson på Krapperups Konsthall 14/7–19/8.

Sara Möller på Höganäs museum 30/6–12/8.

Vad händer på Kullabygdens gallerier och konsthallar i sommar? Keramikerna Ulla och Gustav Kraitz är några av alla konstnärer som ställer ut.

KONST

GALLERI HAMNEN

Öppet: onsdag–söndag kl 14–18
Mer info: www.gallerihamnen.nu

30 JUNI–15 JULI
Utställare: Rie Brödsgård, målningar; Hans Verduijn, akvarell, olja; Lars-Otto Lindskog, järnsmide.

21 JULI–5 AUGUSTI
Utställare: Bente Kluge, akryl; Nils E. Johansson, akvarell, lito; Åke Larsson, keramisk skulptur.

11–26 AUGUSTI
Utställare: Dan Leonette, olja, akryl, pastell; Zoli Fuglesang Kareld, akryl.

GALLERI HODDAN

Mer info: www.lerberget.se

6–12 JULI
Mats Nils Nilsson ställer ut akvareller av farfar, Robert Nilsson, som bodde i Lerberget i många år och gjort flera offentliga verk i Höganäs.

13–19 JULI
René Nilsson, måleri.

20–26 JULI
Gunnel Götesdotter, Bjärnum, måleri och collage.

27 JULI–2 AUGUSTI
Hantverksgruppen NVS, konsthantverk.

3–9 AUGUSTI
Ingvar Stendahl, och Britt Stendahl, bildkonst och amigurumi.

10–16 AUGUSTI
Lars Zerman, Viken, måleri.

17–26 AUGUSTI
Elisabeth Hilbertsdotter, Eksjö, måleri.

GALLERI MÅLERIANN

Öppet: fredag–söndag kl 13–17 eller enligt överenskommelse.
042-34 48 69

FRAM TILL CA 16 SEPTEMBER
Utställning måleri, tempera av konstnär Ann Ekelund.
Krapperupsvägen 38, Strandbaden

GALLERI THOFELT

Öppet: alla dagar 16–19,
info 042-33 01 18
Läs mer: www.konstnarsklubben.se

7 JULI–5 AUGUSTI
Utställare: Tomas Anagrius, Ulf Eklund, Paula Fohlin, Christer Svanberg, Gunilla Petersson och Mona Öjemark. Alla medlemmar i Konstnärsklubben Anno 2008.
Lerbergsvägen 55, Höganäs

GALLERI VON WERDER

Öppet: juli, augusti öppet alla dagar kl 11.30–17. www.vonwerder.com

Alltid utställning – mellan de annonserade utställningarna visas verk av olika konstnärer i galleriet.

HÖGANÄS BIBLIOTEK

Keramikstafetten. Varje månad visas en lokal keramikers verk på avdelningen för keramisk litteratur.
Läs mer: www.biblioteksnv.se

1–31 JULI
Peter Nilsson

1–31 AUGUSTI
Anders Johansson

HÖGANÄS MUSEUM

Öppet: tisdag–söndag kl 13–17
Mer info: www.hoganasmuseum.se

30 JUNI–12 AUGUSTI
Ulla & Gustav Kraitz
Keramisk skulptur, utställning i Konsthallen.
Sara Möller & August Sörenson
Keramikutställning i Galleriet.

18 AUGUSTI–23 SEPTEMBER
Stanislav Zoladz Akvareller, utställning i Konsthallen.
Niklas Anderberg & Ulf Johansson
Måleri och keramik, utställning i Galleriet.

KRAPPERUPS KONSTHALL

Mer: www.krapperupskonsthall.se

2 JUNI–8 JULI
Tolv hos Inga Modén – 13 konstnärer med glas i blick
Öppet: 5–8 juli alla dagar kl 13–17

14 JULI–19 AUGUSTI
New York, New York
Hans Frode, Tokiko Frode, Anders Knutsson, Mats Pehrson, Peter Åström
Öppet: 14–29 juli alla dagar kl 13–17, 1–19 augusti tis–sön kl 13–17

MÖLLE STATIONSHUS MED ANNEX

9 JUNI–17 AUGUSTI
Nya utställare varje vecka.
Läs mer: www.molle.se

SKÄRETS KONSTHALL

Mer info: www.skaretskonsthall.se

26 MAJ–19 AUGUSTI
Klang och Jubel – Skärets Konsthall tio år. Samlingsutställning med alla konstnärer som ställt ut separat i konsthallen.

STUDIO MA

Permanent utställning samt olika gästutställare. Mer info: www.matsanderssonart.com

Sommarens affisch från Kullaliv

I slutet av 1950-talet tryckte Kullens turistförening den här vackra affischen för att marknadsföra Kullabygden. Affischen skapades av konstnären Eric Ax-Täckström, som var bosatt i Mölle. Den distribuerades inte bara i Sverige utan användes även för den internationella marknadsföringen i Norge, Danmark, Finland, Tyskland och England.

Affischen pryder sin plats i varje hem i Kullabygden och är den givna gåvan till den förtjusta besökaren. Köp den i Höganäs Bokhandel – pris 185:- – eller beställ den på info@kullaliv.se och få den hemskickad i papprör för 225:-.

foto: Ebba Sjöborg

Allt fler väljer Höganäs och Kullabygden som semestermål med båt. Här är det tätt mellan hamnarna. Och har du inte har båt – turista hemma och upplev hamnliv i Lerberget eller Nyhamnsläge – alla hamnarna är unika och bjuder på olika upplevelser!

GÄSTHAMNAR

ARILD

2-6 GÄSTPLATSER

Hamnen har 75 fasta båtplatser och beroende på vindförhållanden plats för 2-6 gästbåtar på max 35 fot. Ett nytt inslag är de fem fiskebodarna på Store Bro. De två första rymmer Arilds Hamnfik som serverar fantastiska sillamackor och härlig kulglass, kaffe och godis. Bakom Ruffen finns gäst- toaletter och dusch. Hamnen kan i mån av plats vara nödhamn vid hård vind från syd till väst. Vid nordvästlig till nordlig skyddar vågbrytaren upp till 18 m/s och vid nordostlig till sydostlig är hamnen olämplig i vindstyrkor över 8 m/s.

Service:
Elektricitet, färskvatten, restauranger, sopmaja, trailerramp, wc.

Kontakt:
Tel: 0703-85 56 55
arildshamnkapten@arild.se
www.arild.se

HÖGANÄS

Höganäs är det perfekta stället att angöra med familjen. Här finns det populära Kvickbadet, fin sandstrand, lekplats, utegym och boulderblock. I anslutning till småbåtshamnen ligger industrihamnen som ger lä vid segelnedtagning i de flesta vindriktningar och även när man sätter segel. Hamnen ligger nästan mitt i centrum och på gångavstånd finns allt man kan behöva; apotek, banker, bibliotek, café, livsmedelsaffär och Systembolag. Mellan veckorna 24 och 33 kan man sommarträna med Friskis & Svettis vid City Beachen.

Helgen 5-7 juli bjuds det på hamnfest i Höganäs hamn – musik, dans och aktiviteter för alla åldrar.

Service:
Bastu, bensin, båtkran, dusch, elektricitet, hjärtstartare, livsmedel, mastkran, miljöstation, restauranger, slip, trailerramp, trådlöst internet, turistinformation, tvättmaskin, varv, wc.

Kontakt:
Tel: 042-33 33 65
hamnmastare@hbs.se
www.hbshamn.se

MÖLLE

Mölle blev på 1890-talet en av Sveriges första badorter och sågs under åren 1905-14 allmänt som ett syndens näste - män och kvinnor badade ju sida vid sida i ”gemensamhetsbad” vid Ransvik. Idag är Mölle en spännande besöksort med fantastiska Kullaberg, som förutom vackra vandringsleder erbjuder naturum, klättring, tumlarsafari, paddling och grottbesök.

Service:
Buss, café, el, färskvatten, gasol, latrin, lekplats, miljöstation, minilivs, parkering, post, restaurang, sjömack, trailerramp, trådlöst bredband, wc.

Kontakt:
Tel: 042-34 70 07 eller 0706-97 20 07
info@mollehamn.se
www.mollehamn.se

SVANSHALL

4 GÄSTPLATSER

Svanshall är ett vackert fiskeläge med restaurang alldeles nere i hamnen. I Svanshall har man naturen inpå knutarna genom naturreservatet som börjar omedelbart nordväst om byn.

Service:
Elektricitet, färskvatten, restaurang, sopmaja, trailerramp, wc.

Kontakt:
Tel: 0705-81 16 15

VIKEN

Viken är ett fiskeläge med gamla traditioner av båtbyggeri och fiske. Numera är Vikens hamn en modern och charmig fritidsbåtshamn, lätt att angöra från syd och väst och med alla bekvämligheter för gästande båtar. Hamnens storlek gör att man avråder båtar längre än 12 meter att annat än i nödfall angöra hamnen. Besök gärna Vikenfesten den 3-4 augusti, som hålls vid hamnen.

Service:
Bankomat, båtkran, diesel, dusch, elektricitet, färskvatten, livsmedel, mastkran, post, restauranger, sopmaja, trailerramp, trådlöst internet, wc.

Kontakt:
Tel: 042-23 61 13
harbourmaster@vikenshamn.se www.vikenshamn.se

Text: Anneli Sjöborg

RETROSTIL
Retro är alltid rätt. Inte minst den marinblå herrjackan från Blend, enkel och praktisk med huva och många fickor. Finns för 999 kr hos Lisa H.

SEGLARENS EGEN NECESSÄR
Stilren necessär i marin design och kraftig canvas. Gott om plats och perfekt för seglarsemestern. Från Sebago, 249 kr på Sportware och Öresunds Marin.

Snygga ränder

Vacker, klassisk och varm – med den läckra färgskalan svart, vitt och rött är denna stickade damtröja från Sebago rena drömmen att dra på sig efter en heldag på sjön. 999 kr på Sportware och Öresunds Marin.

SJÖMANSLINNE FÖR SOLIGA DAGAR
Letar du efter en outfit för båtutflykten? Njut av den svenska sommaren på soldäck i ett blåvitt linne med ankarmotiv från Maison & Scotch. Säljs på Butiken för 399 kr.

STJÄRNOR PÅ SJALEN
En stjärnmönstrad bomullssjal i härligt blåvitt är både snygg och skön att svepa runt axlarna när den svala kvällsbrisen drar in. 60 kr på Lager 157.

KLASSISKA SKOR
Seglarskor som matchar den randiga tröjan och de rätta shortsen är ett självklart val för dig som gillar den marina stilen. Sebagos röd-vit-svarta skor med snöre och detaljer i läder passar bra på båtdäcket, men är lika trendiga en dag på stan eller på krogen. 599 kr på Sportware och Öresunds Marin.

Butiken för alla

Med nästan allt för djur, hus & trädgård

Traryd fönster

Ta med annonsen och få 25 % rabatt på Traryd fönster.

gilltig t.o.m. 12-08-31

Vikens Lantmän

Tel 042-23 61 10 Karlsfältsvägen 3

www.vikenslantman.se

Gårdsbutik

Vi har färskt egenproducerat lammkött hela sommaren!

KULLA LAMM

TJÄNA PENGAR SÄLJ PÅ AUKTION

Det är enkelt, snabbt och billigt

1 Städa och gallra

2 Ring, maila eller besök ditt lokala Lauritz.com auktionshus på Garnisonsgatan 6 i Helsingborg

3 Tala med en värderingsexpert

4 Varorna säljs på auktion

5 Pengar på kontot!

Lauritz.com

Tel (0)42 329300 · helsingborg@lauritz.com

Gå in på vår hemsida **mollesjobod.se**

MÖLLE SJÖBOD

Kom till oss i hamnen, bredvid den gamla brandstationen. Här äter ni nygräddade våfflor och njuter av tillvaron.

Hos oss hittar ni också lyktor, brickor, skålar och mycket annat. En accent till hemmet eller en uppskattad present. Vi har även handdukar, badrockar, grillvantar och badskor ... sådant som hör sommaren till.

Våffelcafé

Nattlampa i kabyssen

Lys upp kvällarna på båten med en vacker, gammaldags fotogenlampa och ha alltid en extra flaska bränsle till hands. Den här är dessutom så fin att den kan stå framme. Båda från Kullabygdens Byggnadsvård. 790 kr för lampan, 110 kr för fotogenet.

LÅT REGNET KOMMA

Med en gedigen och bomullsfodrad sydväst från Grundéns på huvudet står du pall för vilket regnoväder som helst. Modellen heter Sandhamn och kostar 249 kr på Knafvés Café & Diverse.

HÅLL RÄTT KURS

En kompass är ett måste när suget att ge sig ut på sjön slår till. Denna moderna och praktiskt gummerade variant från Silva finns i vitt, turkost eller lysande grönt. 99 kr på Sportware.

ÖS BÅTEN MED STIL

Glöm solkiga plasthinkar, här är det zink som gäller. Vilket slitgöra som helst känns bättre och blir roligare när verktygen är de rätta. Denna hink med trähandtag finns på Ica för 59 kr.

BLÅVITT FÖR DE MINSTA

En mjuk bomullsfilt som värmer när solen gått ner eller sjöbrisen friskar i. Från Laban för 199 kr på Barngarderoben.

TAMPAR, TAMPAR, TAMPAR

I båten kan du aldrig få en tamp för mycket. Alltid är det något som måste surras eller göras fast. Finns i metervara och olika kvaliteter på Knafves Café & Diverse, från 12 kr per meter.

JULI

5–7
Höganäs hamnfestival
Cruising med motorklubben The Saints, musikunderhållning, talangjakt, tivoli, mat och dryck och mycket mer.
Mer info: www.hamnfestivalen.com

6
Sillkvällar i Nyhamnsläge
Varje fredag fram till den 24 augusti.
Läs mer: www.nyhamnsbyalag.se, www.nyhamnslage.nu *Start ca kl 18.*

7
Kullabondens matmarknad
Lokala råvaror på Sundstorget i Höganäs. *Lördagar kl 10-14*

Linolja och lavendel
Den uppskattade byggnadsvårds- och trädgårdsmarknaden är tillbaka. I år i samarbete med Kullabondens matmarknad. *Sundstorget, kl 10-14*

Lions Loppis
www.hoganasforetagarna.com/lions
Loppis intill Blå Hallen, Bruksgatan, Höganäs kl 9-12

7, 14, 21 & 28
Torghandel i Mölle
Mer info: www.molle.se
Hamnplanen, kl 10-14

7–14
Musik i Kullabygden
Förköp: www.ticnet.se
Mer info: www.musikikullabygd.se

7 juli: Beethoven Symfoni nr 5 – Violinkonsert. HSO. *Krapperups musikhall.*

8 juli: Sånger vid havet. Susanne Resmark & Francisca Skoogh. *Vikens kyrka.*

9 juli: Från Bach till Buenos Aires. Göran Söllscher & Per Arne Glorvigen. *Himmelsfärdskyrkan.*

10 juli: En kärleksförklaring till musiken. Stradivari Quartet från Schweiz. *Brunnby kyrka.*

11 juli: Giving – Receiving. Sinne Eeg och Lars Jansson trio. *Krapperups musikhall.*

11 juli: Sonater i sommarnatten. Duo Carr Quennerstedt. *Vikens kyrka.*

Operatrion **Divine**
på Krapperups Musikhall, 12/7

12 juli: Fantomen och hans gudinnor. Mikael Samuelson, operatrion Divine och Indrakvartetten. *Krapperups musikhall.*

13 juli: ”Dödssynder och Tjajkovskij” – Johan Ullén, Priya Mitchell och Matthew Sharp. *Brunnby kyrka.*

14 juli: Konsert i sommartid med Maria Möller. *Krapperups musikhall.*

8
Öppet på Hustoftagården
Viseftermiddag med servering av kaffe och våfflor. *kl 14-17* Mer info: www.kullenshembygdsforening.se

8, 15, 22 & 29
Ute-Röris för barn
Friskis & Svettis Höganäs arrangerar gratis Ute-Röris för barn söndagar vecka 27-30.
Läs mer: www.friskisvettis.se/hoganas
Kvickbadet, Höganäs, kl 09.30

8, 15, 22, 29 & 4/8
Sophiamöllan i Viken håller öppet
Mer info: www.vikensbyaforening.se
kl 11-16 (4 augusti kl 9-16)

10–31
Stadsvandringar i Höganäs
Samtliga vandringar startar kl 19, pris: 60 kr, studerande 10 kr
Mer info: www.wounsch.com

10 juli: Från gruvöppningen till Gruvgården.

17 juli: Konstkeramik, Bruket och Hultabo.

19 juli: Nyhet! Cykel-”vandring” från Höganäs Nedre till Väsby kyrka.

24 juli: Från Kaptenens trädgård till människorna på kyrkogården.

31 juli: Från Kabyssen till Bryggan.

11, 18 & 25
Visning av Krapperups borg
Förköp: Ängelholms turistbyrå, 0431-821 30

11/7–12/8
Stormen
Sommarteater på Krapperup 20-årsjubilerar med Shakespeares Stormen som spelas längst ut på Kullabergs klippiga udde.
Förköp: Höganäs Bibliotek, Dunkers Kulturhus, Ängelholms Turistbyrå samt online. Mer info: www.sommarteaterpakrapperup.se

15, 22
Visning av Bräcke Mölla
Mölledag – visning och malning. Läs mer: www.kullenshembygdsforening.se *kl 11-17*

17, 18, 21 & 22
Rigoletto
Föreställning av Skånska Operan, Krapperups musikhall
Förköp: www.skanskaoperan.se och Höganäs bibliotek.
Mer info: www.skanskaoperan.se

Kalendariet

JULI

21
Arildsdagen
Läs mer: www.arild.se

Auktion och loppmarknad
Mer: www.kullenshembygdsforening.se
Farhults Mölla, kl 13-16

21–27
Pykvecka i Mölle stationshus
Mölle byförening inbjuder till den första Pykveckans utställning på temat "Husen i Mölle och berättelser om människor som bodde där". Medverkar gör Hans-Otto Pyk och Göran Sjögård, Skånes Arkivcentrum.

22
Stumfilmsbio
Klassiska stumfilmer under bar himmel.
Mer info: www.hoganas.se *Nymbergs plats/Bibliotekstorget. kl 21, fri entré.*

Loppmarknad i Nyhamnsläge
Mer info: www.laget.se/brunnbyff
Start kl 13, auktion kl 14.30

25
Jenny Lind-konsert
Mer info: www.krapperup.se
Krapperups musikhall, kl 20

25 &1/8
Allsång i Folkparken
Traditionsenlig allsång med Höganäs Dragspelsklubb. Allsångsledare: Gun Holmerin och Henrik Malmros.
Mer info: www.hoganasdk.se
Höganäs Folkets Park, kl 18.30

27–29
Ingelsträde Jazzfestival
Mer info: www.carlingfamily.se

27 juli: Carling Big Band och jam session. Entré: 220 kr

28 juli: Carling Big Band och internationella gäster. Entré: 320 kr

29 juli: Barndag. Carling Family med cirkustema. Entré: 50 kr

28
Tomatfestival
Nyskördade och förädlade läckerheter i tomatens tecken. Allt från rundvandring i växthusen till tävlingar för stora och små.
Mer info: www.tomatfestivalen.se
Vikentomater, Rågången 41, Viken

28
Mölledagen
Familjeaktiviteter, matservering, sång och musik. Mer info: www.molle.se
Hamnplanen, Mölle, kl 13-23

Loppmarknad i Mjöhult
Mer info: www.svedbergsgif.se

29
Keramikauktion
Mer info: www.hoganasmuseum.se
Höganäs Museum, 24-29 juli

Trapa på Köpmansgatan i Höganäs och i Mölle hamn, 1/8.

AUGUSTI

1 &8
Gatuteaterfestival
Höganäs deltar i Gatuteaterfestivalen Passage12.nu. Arr: Helsingör Teater och Dunkers Kulturhus i samarbete med Höganäs kommun.
Mer info: www.passage12.nu

1 augusti: Trapa
Köpmansgatan i Höganäs, kl 12
i Mölle hamn, kl 15

8 augusti: Fadunito
Mölle hamn, kl 13
Köpmansgatan i Höganäs, kl 16

3–4
Vikenfesten
Musikunderhållning, mat, barnaktiviteter mm. Mer info: www.vikensbyaforening.se

3
Cirkus Maximum
Hamnen, Höganäs.
Mer info: www.cirkusmaximum.se

4
Cirkus Brazil Jack
Hamnen, Höganäs.
Läs mer: www.cirkusbraziljack.se

Lions Loppis
www.hoganasforetagarna.com/lions
Loppis intill Blå Hallen, Bruksgatan, Höganäs kl 9-12

Barnens dag i Höganäs
Firas på olika håll längs Storgatan och Köpmansgatan. Barnloppis, pyssel, tävlingar och massor med aktiviteter för barnen. *Kl 10-15*

Ängens dag
Firas med slåtter på Zackows mosse.
Mer info: www.snfkullabygden.n.nu
Samling P-platsen vid pastorsexpeditionen i Brunnby, kl 10

Varmt välkomna till
Fyndet i Engelholm
600 kvm möbler o kuriosa
direkt från gårdar
och hus i nordvästra Skåne
www.fyndetangelholm.com
Tfn 0707-79 25 22

HOLY MOLY
lifestyle
Öppet: måndag–fredag 10^{00}–18^{00} lördag 10^{00}–14^{00}
Köpmansgatan 5A, 263 38 Höganäs
Telefon 042-34 00 67

GALLERI
MÅLERIANN
I
STRANDBADEN
VÄG 111
CA 3KM FRÅN HÖGANÄS MOT MÖLLE
ÖPPET FREDAG–SÖNDAG KL. 13–17

Upplev Skånsk matglädje
i hjärtat av Kullabygden
Boka bord på 042-34 61 35
www.rutpenkaret.se

Kundaliniyoga & Medicinsk yoga
Vår kurs i Kundaliniyoga/Medicinsk yoga startar tisdagen den 21/8
Plats: Nia studio, Verkstadsg. 2b, Höganäs
Tid: kl. 18.30–20.00.
Kostnad: 1300:- 10 tillfällen.
Med denna teknik kan du återhämta din energi, komma till ro, vara i dig själv, vara dig själv. Inga förkunskaper krävs.
Varmt välkomna! ***Mia & Yvonne***, Int.cert. yoga- och meditationslärare.
För anmälan och mer info: ring 0730-29 45 44 eller 34 40 42 eller skicka ett mejl till yvonnebertilsson@telia.com

Kalendariet

AUGUSTI

5
Hembygdens dag
Alla Kullens hembygdsförenings objekt är öppna kl 13–16 (Obs Bräcke Mölla kl 11–17) Mer info: www.kullenshembygdsforening.se

11
Musikfestival i Höganäs
Läs mer: www.hmk.n.nu
Höganäs Musikkår, *kl 11–23*

Höstagille på Örestrand
Mer info: www.orestrand.se

Loppmarknad på Björkeröd
Läs mer: www.iskullen.nu
Björkeröd, Kullaberg

12
Höstagille på Himmelstorpsgården
Underhållning och servering av pannkakor. Läs mer: www.kullenshembygdsforening.se
kl 13–17

12
Tusen trädgårdar
Trädgårdsriket bjuder tillsammans med Riksförbundet Svensk Trädgård och Studiefrämjandet in till Tusen Trädgårdar i hela landet.
Läs mer: www.tradgardsriket.se

19
Upptäck havets hemligheter
Naturskyddsföreningen bjuder in till ett äventyr vid kusten på Kullaberg. Kunniga biologer berättar om spännande fynd från havets djup.
Mer info: www.snfkullabygden.n.nu
P-platsen vid NO Gruvtorget i Höganäs, kl 10

25–26
Ingelsträdes Medeltidsdagar
En mängd medeltidsinspirerade aktiviteter. Mer info: www.ingelstrade.se
Stationsområdet kl 11–17

26
Hustoftagården
Stora visningsdagen. Mer info: www.kullenshembygdsforening.se
kl 13–17

28
Företagarafton
Anmälan: kommunen@hoganas.se
Mer info: www.hoganas.se/
Café Amanda, Höganäs Bibliotek, kl 19

SEPTEMBER

1
Lions Loppis
www.hoganasforetagarna.com/lions
Loppis intill Blå Hallen, Bruksgatan, Höganäs kl 9–12

Kyrkans loppmarknad
På torget i Lerberget för 30:e året i rad. Lotterier, försäljning, auktion, sång av Lerbergets Gospel i kyrksalen *från kl 13*

2
Loppis i Jonstorp
En av de största och mest välbesökta loppmarknaderna i nordvästra Skåne.
Start kl 13, auktion 14.30

Höstträdgårdsmässan i Ängelholm
Förra året lockade mässan i hembygdsparken c:a 15 000 besökare och 60 utställare. I år invigningstalar mat- och trädgårdsinspiratören Hannu Sarenström. Larsviken, Purple Living och Vikentomater finns bland utställarna. Nordvästra Skånes trädgårdsförening arrangerar. Fritt inträde.

9
Antikdag i Jonstorp
Joakim Bengtsson, Helsingborgs Auktionsverk, kommer till Tomtelund för att tala om sitt favoritämne: gamla saker. Deltagarna får ta med sig föremål för värdering. Jonstorps kultursällskap arrangerar. Kaffe med hembakat. Kl 16

14
Stadshuslunch för företagare
Var fjärde månad träffas företagare, politiker och kommunala tjänstemän på stadshuslunch. Luncher är öppen för alla företagare.
Anmälan: kommunen@hoganas.se

15
Kulturnatt i Höganäs
För trettonde året i rad. Musikunderhållning och aktiviteter för stora och små. Mer info: www.hoganas.se

18
Företagarafton
Starta Eget-träff. Arrangeras tillsammans med Nyföretagarcentrum.
Anmälan: kommunen@hoganas.se
Café Amanda, Höganäs Bibliotek, kl 19

22–23
Lantliv på farfars tid
På Kullabygdens Lantbruksmuseum. En av Sveriges största utställningar av traktorer, motorer och maskiner från 1900-talets första hälft! Läs mer: www.kullabygdenslantbruksmuseum.com

29
Heljarödsgårdens loppis
Start kl 13, auktion kl 14

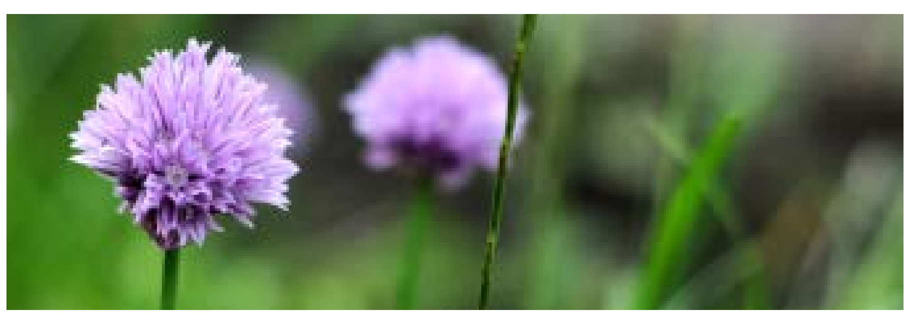

Vill du synas i vårt kalendarium nästa gång? Hör av dig till: info@kullaliv.se

Semestertider är pockettider. Dags för långledigt?

HÖGANÄS Bokhandel & CAPPUCCINO
Köpmansgatan 13, Höganäs.
Tel 042-34 01 97. Öppet måndag–fredag 10–18, lördag 10–15.
Välkommen!

Annonsera i nästa nummer av Kullaliv

Vill du nå samtliga hushåll i Höganäs kommun, synas på alla hotell och restauranger i Kullabygden, på Helsingborg/Ängelholms flygplats och på utvalda platser i Båstad, Malmö, Göteborg, Stockholm, Helsingör och Köpenhamn?

Annonsera i nästa nummer av Kullaliv, som kommer ut efter midsommar!

Mejla: info@kullaliv.se
eller ring 0709-926588.

Här hittar du nya numret av Kullaliv

Kullaliv delas ut till samtliga hushåll i Höganäs kommun, men du hittar även magasinet här:

KULLABYGDEN
Arilds Vingård • Biblioteken • Brunnby Boställe • Café Zolo • Dekoratören i Svanshall • Designstationen • Ica Skutan • Grand Hotel Mölle • Hotell Kullaberg • Höganäs Bokhandel • Höganäs Design Outlet • Höganäs Museum • Höganäs Saltglaserat • Krapperups Konsthall • Kulla Lamm • KullaGourmet • Kullamust • Larsvikens Gårdsbutik • Mölle Krukmakeri • Naturum Kullaberg • Oscarsgården • Oldsbergs Ost • Restaurang Bryggan • Rusthållargården • Strand Hotel • Turistbyrån • Vikens lantmän • Vikentomater

SKÅNE
Helsingborg/Ängelholms flygplats • Dunkers Kulturhus • Sundsbussterminalen i Helsingborg • Lilla Garderoben i Malmö • Turistbyråerna i Båstad, Landskrona, Lund, Malmö och Ängelholm

GÖTEBORG
Puta Madre

KÖPENHAMN
K29, Kompagniestræde 29

STOCKHOLM
Restaurant 1900 • Restaurant Ekstedt • Stockholm Tourist Center

Havet och tvärdraget

Carina Waern, Journalist och kulturskribent

HAVET SÄTTER MÅNGA SPÅR för de som är bosatta på Kullahalvön. Inte minst saltet på fönsterrutorna efter höstens och vinterns stormar. Från havet kommer ju också det man i gamla tider levde på - fisket och skeppsnäringen, Höganäs har faktiskt haft ett eget rederi. Från havet kom även de judar som flydde över sundet under den nazistiska ockupationen av Danmark. Längst ut på hamnpiren vid småbåtshamnen och Kvickbadet i Höganäs finns skulpturen ”Hand” av Kerstin Ahlgren, en öppen, utsträckt hand som påminner om denna del av Höganäs historia. Äldre Höganäsbor minns fortfarande hur judiska flyktingar kom med Raoul Wallenbergs vita bussar och samlades upp i den nu rivna Öresundsskolan, numera kvarteret Eros.

Fortfarande dyker plötsligt någon upp på den lokala krogen en fredag eftermiddag efter att ha varit ett par månader, ibland ett halvår, till sjöss.

HAVET SKAPAR TVÄRDRAG sedan tidig medeltid då Höganäs var ett litet danskt fiskeläge som heter Höjjenäs. Folk strömmar ut och in och har alltid gjort. På 1800-talet kom norrmän, ryssar, engelsmän, hallänningar, smålänningar för att jobba på bolaget. Idag rekryteras många med asiatisk bakgrund. Fortfarande dyker plötsligt någon upp på den lokala krogen en fredag eftermiddag efter att ha varit ett par månader, ibland ett halvår, till sjöss. Någon annan är tillbaka från en resa till Kina eller Japan för Höganäsbolagets räkning.

HAVET ÖPPNAR UTVÄGAR. Under flera århundraden, från tidig medeltid fram till 1900-talets början, hade invånarna på Höganäs nedre hälften av sina inkomster från skeppsbrutna fartyg, inte sällan rörde det sig om renodlat sjöröveri. Från och med 1700-talet kom verksamheten att övervakas av statliga inspektörer, så kallade strandridare. Fram till 1900-talet var Öresund också extremt fiskrikt, när sillen strömmade till kunde man gå ut i strandbrynet och ösa upp fisken med bara händerna berättar Saxus Grammaticus. Sillen var på medeltiden den stora handelsvaran i hela västra Skåne, sillen var lukrativ och det enda som var tillåtet att äta under påbjudna katolska fastan. Havet erbjöd också flyktvägar västerut. De gruvarbetare, mest strejkledare, som portades från Höganäsbolaget efter storstrejken 1909 begav sig raskt till Amerika via någon skonare som låg nere i hamnen.

HAVET GER OCKSÅ DEN BÄSTA TIDEN; att kunna bada fyra månader om året från tidig juni till sen september. Men så sent som i början på 70-talet var vattnet i småbåtshamnen i Höganäs så förorenat av orenat avloppsvatten att man fick ”använda bajslortarna som simdynor” berättar de som gick i simskola på den tiden. Numera är vattnet rent och ett av skälen att bosätta sig här.

HAVET AVSÄTTER ÄVEN DIMMOR. I år högtidlighålls hundraårsminnet av Strindbergs dödsår 1912. Strindberg besökte Höganäs i början av 1897, kort efter Infernokrisen då han var bosatt i Lund. Tog in på Stadshotellet vid Gruvtorget på Höganäs Övre som då hade en egen järnvägsstation. Under natten hörde han röster, tyckte att det spökade, dagen efter förirrade han sig i dimmorna när han skulle inspektera gruvschakten. Hittade slutligen tillbaka, flydde, tog tåget åter till Lund, jagad av makterna, kanske Havsguden.